

DARBININKAS

LV NO. 32

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUZIS - MAY 1, 1970

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Sovietų laivynas išėjo pratimams į pasaulio jūras

Maskva. — Sovietų Rusijos karinis laivynas ir jam priklausanti aviacija šiuo metu jau pradėjo didžiulius pratimus, kurie plačiai išsiskleis visuose pasaulio vandenynuose ir jūrose. Palies rytinį ir vakarinį Sovietijos šoną.

Apie juos kalbėdamas laivyno vadas admiralas Gorškovas pasigyrė, kad sunku jau dabar surasti pasaulio žemėlapyje vietą, kuri būtų neprieinama Sovietų laivams. Pratimuose, jo pareikimu, dalyvaus paviršiaus ir povandeniniai laivai, atominė energija varomi ir senjojo tipo, aviacija ir laivyno kariuomenė.

Be Pacifiko ir Atlanto vandenynų pratimai dar vyks Barento, Norvegijos ir Šiaurės jūrose (visi tie vandens plotai supa šiaurinę Europą ir atidaro kelią į Atlantą iš šiaurinio galo). Viduržemio, Juodojo ir Baltijos jūrose. Rytuose jis paminėjo Ochotsko, Japonijos ir Filipinų jūras. Visi tie vandens plotai susilieja su Pacifiku.

Mirė Maskvos patriarchas

Maskva. — 92 metų sulaukęs mirė Rusijos ortodoksų bažnyčios patriarchas Aleksis. Palaidotas Zaborso katedroje už Maskvos ribų. Visos Rusijos patriarchu tapo 1945 ir naudojosi Stalino palankumu, bet buvo dažnai panaudojamas Kremliaus užsienio politikai paremti. Savo noru ar prievartaujamas? Tuo tarpu tas klausimas negali būti išaiškintas, bet prieleistina, kad sugestijos ir spaudimas visad ėjo iš Kremliaus. Karo metu buvo Leningrado metropolitu ir pasiliko su gyventojais vokiečių apsupimo metu. Buvo apdovanotas specialiu medaliu.

Naują patriarchą rinko Sv. Sinodas, iki išrinkimo pareigas eis Kruticu iš Kolomos metropolitas Pimenas. Sovietų valdžios kandidatų Maskvos ir visos Rusijos patriarcho sostui užimti esąs Leningrado ir Novgorodo metropolitas Nikodimas, dabar vadinamas Rusijos ortodoksų bažnyčios užsienio reikalų ministru, nes dažnai keliauja į užsienius dalyvaudami visokiuose protestantų ir kitų organizuojamuose suvažiavimuose ir simpoziumuose bažnytiniais-ekumeniniais reikalais.

Trys tikslai: politinis, psichologinis, administracinis

Koks tikslas? Vienas yra politinis — kaip galima plačiau parodyti, kad Sovietų laivynas yra pajėgus parodyti Sovietų vėliavą visuose pasaulio vandenynuose. Antras yra psichologinis — parodyti patiems rusams, kad laivynas, kurio jie beveik nemato, yra tiek pat pajėgus ginti socialistinę tėvynę kaip ir armija bei aviacija, kurios neseniai pravedė pratimus vakarinėje Rusijos dalyje. Trečias yra organizacinis — duoti progos vadams apvaldyti uždavinius niekad nesutiktose aplinkybėse. Tų trūkumų neturi JAV ir britų laivynai, bet tos patirties dar neturi Sovietų laivynas, iki šiol veikias palyginti labai siauriose plotuose.

Sovietų karinis laivynas laivų skaičiumi yra antras po Amerikos, jo stiprybė yra povandeniniai laivai. Bet jo didžioji silpnė yra ta, kad jis neturi lėktuvnešių. Jo aviacija yra pririšta prie žemės. Dabar

jau tą silpnę kiek pataiso su raketomis plaukiojanti povandeniniai laivai.

Yra tiksliai žinoma, kad Sovietų laivynas turi 60 atominę energiją varomų ir 320 senjojo tipo povandeninių laivų (dauguma plaukioja Arktikoje ir Tol. Rytuose, dauguma ginkluoti raketomis). Dar turima 200 įvairių laivų naikintojų, 19 sunkių kreiserių, 6 apmokomieji kreiseriai ir 2 laivai su platformomis helikopteriams vežioti, 160 jūrinių minininkų, 120 pakrančių minininkų, 300 laivų krantų apsaugai ir keli šimtai patrulinių bei kariams ir ginklams į krantus išskelti įvairios paskirties laivų. Laivynas gerai aprūpintas abiem kryptim šaudančiomis atominėmis raketomis.

Nusprendė katalikų mokyklų naudai

Vakarinės Virginijos valstijos vyriausias teismas nusprendė, kad valstijos apskričių (county) mokyklų tarybos privalo parūpinti transportaciją autobusais ir katalikų parapijų mokyklų lankantiems vaikams tuo pačiu pagrindu, kokiu panašus patarnavimas yra teikiamas viešųjų mokyklų mokiniams. Už tokią nuomonę trys balsavę teisėjai mano, kad nedavimas to patarnavimo mokiniams vien tik todėl, kad jie lanko katalikų parapijų mokyklas, yra aiškus laužymas konstitucijos, kuri mokykloje įpareigoja garantuoti visiems lygias galimybes.

Bylas tuo reikalu teisme buvo iškėlę tėvai dviejų apskričių švietimo taryboms. Du teisėjai daugumos nuomonės neparemė ir savo samprotavimus įteikė vėliau.

Sitas klausimas, kuriuo vienaip ar kitaip jau yra pasisakę įvairių valstijų teismai, artina prie Vyriausio Teismo durų, nes tik jo sprendimas bus privalomas visam kraštui. Daug kur katalikų mokyklų vaikams tas patarnavimas teikiamas, kitur atsakomas, bet vietomis yra dar stiprus gyventojų nusistatymas katalikams to patarnavimo neduoti. Vienoks ar kitoks ortodoksų bažnyčias. Visai neseniai viena tokia grupė buvo laimėta Amerikoje.

mis. Visa toji armada pirmą kartą išvedama į pasaulio jūras pasimokyti, kaip geriau jai tekis uždavinį, reikalui atsitikus, reikės atlikti.

Britų laivynui sumažinant savo veikimo plotus ir susitraukiant arčiau savosios žemės, jo vietą gerai pasirengęs užimti ateina Sovietų laivynas.

— Sovietų lakūnai jau skraidą Egiptui duotais lėktuvais, bet tuo tarpu vengia Suezio ir Sinajaus pusiasalio fronto. Jie patruliuoja tik prie didžiųjų miestų ir vykda misijas Nilo deltos erdvėje, kur statomos naujosios rusiškos raketos su nauja radaro sistema. Skelbiamas žinią Izraelis įspėja, kad lauktina rimtų įvykių.

— Kaltintini ne pasimetimą ir aroganciją demonstruoja universitetai ir kolegijų studentai, bet tvarkytini jų mokytojai, kurie juos į tą kelią įveda — pareiškė viceprez. Agnew.

— New Yorko miesto didieji pareigūnai jau pradėjo gniaibyti New York Times už skelbimą surinktos medijos apie New Yorko miesto policijos kysinimą — ke liolikos milijonų dol. biznį. Lai kraščiui jau prikišama ragany gaudymo politika, ir tai reiskia, kad įdėtas pirštas į labai skaudią vietą

teina Sovietų laivynas. Britų laivynas Amerikai buvo draugas, sovietinis per vieną naktį gali tapti priešu.

Rumunas tebesigrumia su Maskva

Rumunijos prezidentas Ceausescu vėl pakartojė Rumunijos vyriausybės nusistatymą ne teikti karinės pagalbos Rusijai jos karo su kom. Kinija atveju. Apie tai jis dabar parašė straipsnį, kurį atspausdino Maskvos Pravda ryšium su Lenino šimtosiomis gimimo metinėmis. Šiaip jau jis pasisakė už gerus santykius su Sovietais tomis sąlygomis, kurias skelbęs ir Leninas.

Bet Leninas daugeliu klausimų dvejopai interpretuojamas. Tie, kurie nemori prisiminti Maskvos dominavimo, aiškina jo pasisakymus skirtingai nuo Maskvos. Jiems priimtina tvirtinti, kad Leninas buvęs prieš Rusijos komunistų lindimą į kitų kompartijų vidaus reikalus, bet dabar Maskvos kompartija skelbia priešingai. Kol tas klausimas tebuvo tik plika teorija, juo niekas nesidomėjo, bet kai tos teorijos vardu buvo kupuota Čekoslovakija ir išprieštauta jos kompartija, jis tapo ne tik teoretiniu ginču, bet ir skilimų, net karų komunistų su komunistais priežastimi.

Sunkiai gimdoma Kambodijos politika Priešas dar laisvai tebevaikštinėja

Kambodijos prezidentas Lon Nol

Neatrodo, kad prez. Nixonas jau būtų tvirtai apsisprendęs, ką daryti su Kambodija. Bet telkiamos komunistų karinės pajėgos ir kaitinama propagandos mašina naujai Kambodijos vyriausybei sunaikinti ir princa Sihanouką Kambodijon sugrąžinti.

Jau Kambodijoje esanti priešų kariuomenė, išimtinai Š. Vietnamo ir jo valdomo bei ginkluojamo Vietkongo, sekmingai užima strateginius taškus, kad apsuptų Kambodijos sostinę iš pietų ir vakarų (šiaurė nesvarbu, nes ten jau seniai komunistų kontroliuojami tušti plotai) ir nukirstų visus kelius, vedančius P. Vietnamo pusėn. Korespondentai iš karo lauko pranešinėja, kad iki šiol jiems sekasi.

Vienas nežinomas (ar ne skelbiamasis?) yra P. Vietnamo planai. Juk atrodo, kad iš ten dabar geriausia proga persekioti Kambodijos — P. Vietnamo pasieniuose apsiklusį priešą su maisto ir ginklų sandėliais.

Kambodijos vyriausybė atsiuntė oficialų prašymą į Wa-

shingtoną suteikti jai pagalbą ginklais ir kitokiais dalykais. Ko ji prašė? Niekas viešai nežino, bet iš kongresinių šaltinių sunkiai žinios, kad užsakymas milžiniškas ir apima viską, ko reikia karui vesti: nuo kareiviškų batų iki lėktuvų. Jei sudėlioti ant jų kainas, sąskaitos siektų šimtus milijonų dol. Bent taip sakoma. Karių neprašoma, bet galėtų vėliau ir to prašyti.

Valstybės sekretorius W. Rogers buvo nuėjęs ir senato užsienio reikalų komitetą pranešimo padaryti ir patarimo prašyti. Posėdis buvo slaptas, bet per duris išsprūdo žinia, kad veik visi komisijos nariai pasisakė už Kambodijos prašymo atmetimą. Daugiausiai kas Rogers patarta — bandyti neskubėti to reikalo tvarkyti.

Iš antradienio rytą ne be prezidentūros žinios televizijos ekranuose parodyto sen. Goldwaterio ir jo pareiškimo darytina išvada, kad viskas priklausys nuo to, kas yra naujoji Kambodijos vyriausybė: ar turi žmonių pasitikėjimą ir ar turi tvirtą nusistatymą rimtai siekti to tikslo, kurį paskelbė valdžią perimdama: išlaikyti Kambodiją neutralią ir pašalinti iš savo teritorijos svetimas kariuomenes. Jeigu ji jų įvyatbių neturi, tai ir sen. Goldwateris mano, kad tuo atveju Amerika neturėtų Kambodijos prašymo patenkinti.

Bet vėl kita puse atsisukęs samprotauja sen. Goldwateris, kad jis turis duomenų manyti, jog Kambodijos vyriausybė patikima, todėl jai pagalba suteiktina, tik ne tokiais kiekiais, kokių prašyta. Reiktų duoti tik smulkiuosius ginklus ir jos

Bullito planas Stalino Europon neileisti "Staliną, kaip Hitlerį — jėga sustabdyti"

Visi prez. Rooseveltto prezidentavimo oficialieji dokumentai yra sudėti jo vardo bibliotekoje Hyde Park, N. Y. Iki šiol niekam nebuvo leidžiama dar prie jų prieiti ir jais pasinaudoti. Siomis dienomis buvo paskelbta, kad kai kuriais dokumentais jau galės pasinaudoti istorikai ir to laikotarpio tyrinėtojai.

Leistų naudotis dokumentų tarpe yra gniužulas Rooseveltto užsienio politikos patarėjo ir buv. ambasadoriaus William C. Bullitt laišku. Visi rašyti asmeniškai prez. Rooseveltui, ir veik visi iš Paryžiaus tarp 1938 ir 1940 m., jam tuo laiku ten esant JAV ambasadoriumi. Visuose aprašomi vingiai, kuriuos darė Vakarų demokratijos, bandydamos apraminti Hitlerio apetitus. Yra taiklių ir sarkastiškų pastabų apie to laiko Europos valstybių vyrus.

Laiškų tarpe yra vienas, kurs vaizduoja ambasadoriaus nuotakas Hitleriui vykstant Klai-pėdos krašto pasiimti (laiško ištrauką žiūr. čia pat atskirai).

Bet svarbiausias to byloje rastas dokumentas yra 13 puslapių memorandumas, kurį Bullitt įteikė prez. Rooseveltui 1943 rugpjūčio 10. Memorandumas skirtas Stalino planams Rytų Europoje nušviesti "Staliną, kaip ir Hitleris, pats niekur nestuos, jį reikia sustabdyti". Jame ypač smerkiama britų pataikavimo rusams politika, gi prez. Rooseveltas raginamas pareikšti karinę politiką Europoje ir smogti per Balkanus bei centrinę Europą. "Mūsų politikos tikslai reikalauja, kad britų ir JAV armijos įsikurtų Balkanuose ir Rytų bei Centro Europoje. Mūsų pirmasis tikslas yra Vokietijos nugalėjimas, mūsų ant-rasis tikslas — kelio užkirtimas Raudonajai armijai į Europą."

Pripažindamas, kad nėra vil-ties susitarti su Rusais jokių klausimų, diplomatas-patarėjas pranašauja, kad Stalinas pa-mims savo globon Lenkiją, Ru-muniją, Čekoslovakiją, Vokietiją ir Jugoslaviją, gi Suomiją vi-sai aneksuos. Neišsipildė tik pranašystė dėl Suomijos liki-mo.

Iki šiol mintis atidaryti prieš Vokietiją antrą frontą per Bal-kanus buvo priskiriama Chur-

chilliui, dabar iš to memoran-dumo aiškėja, kad tai buvęs Bullitto planas. Bet istorikas Arthur Schlesinger, Jr., aiški-na, kad abudu čia turi savo da-lį. Anot jo, Churchillis apie tą laiką buvo siūles tokį planą gry-nai kariniais sumetimais, gi Bullitas, tais laikais jau išgilli-nęs į Rusijos siekius, kūrė tuo planu Rusijos sulaukimo politi-ką. Iš viso to komplekso vė-liau išaugęs mitas, kad ameri-kiečiai buvę rusams labai nu-laidūs, tik vienas Churchillis siūles kiekiau grumtis su Sta-linu.

Kai memorandumas pasiekė prez. Rooseveltą, jis jau buvęs pakeliui į Quebecą tartis su Churchilliu dėl būsimų karo strategijos planų. Tame pasi-tarime, nežiūrint Bullitto pasiū-lymo, pasilikta prie plano smog-ti į Europą per Prancūziją, tik invazijos data iš 1944 gegužės 1 nukelta į birželio 6.

William C. Bullitt buvo JAV ambasadoriumi Maskvoje 1933-1936, buvo susizavėjęs bolševikinę revoliuciją, bet pa-jėgė suprasti klystas ir perkel-tas į Paryžių jau buvo nuo tos ligos išgijęs. Jei būtų priimtas jo planas išsikelti Europon per Balkanus, būtų gal ir geriau Europai išsėję. Bet nėra garan-tijos, kad Amerikos aparate esą bolševikų simpatikai nebū-tų galėję ir tose aplinkybėse bolševikams pasitarnauti.

W. C. Bullitt mirė 1967 vasa-rio 15.

— Sovietų povandeninis lai-vas, atominė energija varomas ir galis šaudyti atominėmis ra-ketomis, išsikūrus Atlante nuo-latinei sekimo misijai vykdyti. Nuo rytinio Amerikos pakraš-čio jis laikosi tarp 1,200 ir 1,500 mylių nutolęs.

Hitleris ir Klaipėda

Šiąnakt Hitleris yra pakeliui į Klaipėdą. Jis greit darys pla-nus lankyti kitas Europos vie-tas. Vieną dieną kas nors isidra-sins paspausti šautuvo gaiduką ir dalykai prasidės. Atrodo, kad britai pradeda pagaliau atsibusti, o prancūzai jau tikrai atsibude. (Ištrauka iš 1939 kovo 23 d. laiško)

Prez. Nixonas su švedijai paskirtu ambasadorium dr. Jerome H. Holland

Svedijai paskirtas ambasado-riumi dr. Jerome Heartwell Holland yra negras, paskolin-tas iš vienos kolegijos, kur sėk-mingai ėjo prezidento parei-gas. Paskyrimo dieną valstybės departamento kalbėtojas pa-reiškė, kad Svedijai jis turėtų patikti. Bet jis jiems nepatiko,

karius paremti JAV aviacija iš P. Vietnamo ir Tailando ba-zių.

Sen Goldwaterio pareiškimą reikia laikyti labai giminu prezidentūros nuomonei, tik tuo tarpu, matyt, viskas rikiuo-jama propagandos fronte taip, kad susidarytų įspūdis, jog A-merika niekur neskuba...

Pabaltijo Moterų Tarybos 23-sis metinis suvažiavimas buvo balandžio 26 d. Estų namuose, Manhattane. Iki-šiolinė Tarybos pirm. Moll Jurma, estė, perduoda savo pareigas lietuvių delegacijos pirmininkei Galiai Zi-lionienei. Vidury stebi latvių pirm. H. Ozolins. Nuotr. L. Tamošaitis

Keturių žydų šeimos gavo laiškus, kad Hitleris gyvas

ISPROVOKUOTAS ANTISEMITIZMAS?

N. Y. Times (balandžio 19) aprašė Ardsley, N. Y., miestely staiga išaugusį tarp gyventojų susierzinimą. Miestelis turi 4,700 gyventojų, ir juos suerzino keturi iš jų tiek, kad reikalas pakliuvo į laikraščius ir į teismą... O buvo taip.

Vidurinės mokyklos keturi mokiniai mokyklos ribose emė platinti lapelius ir rinkti aukas "Chicagos septynetui", kurie dėl riaušių atsidūrė teisme. Pagal mokyklos tvarką keturim mokiniam teko grėsmė pasitraukti kuriam laikui iš mokyklos. Keturi pasijuto esą teisūs, o mokyklos vadovybė neteisė: draudžia jiems naudotis

Žydų spauda kalba apie antisemitizmą Amerikoje. Kalba apie žydų nužydėjimą ir kultūros degeneracijos platinimą. Kalba apie žydų jaunimo nuklydimą į kairiuosius ekstremistus

konstitucijos garantuota žodžio laisvė. Jiem į talką tuojau atskubėjo New Yorko "Civil Liberties Union". Parašė teismui skundą prieš mokyklos vadovybę. Mokiniai buvo nepilnamečiai, tai už juos skundą pasirašė jų motinos. Kai apie tai sužinojo kiti tėvai, kurių vaikai eina į mokyklą, tuojau 200 pasirašė pareiškimą prieš aną skundą, vertindami jį netaktinę, ardančią tvarką ir sugyvenimą. Įkaito ir visas miestelis.

Vieno mokinio (skundiko) tėvas Gottliebas, advokatas, viešai emė skustis, kad vakarais ir rytais tų keturių šeimom kažkas paskambina telefonu ir atsiliepus — nekalba. Visos keturios šeimos prieš savaitę gavusios su miestelio pašto antspaudu laiškus, kuriuose turinys panašus; esą turį jie atsiminti, kad "Hitleris tebesąs gyvas..." Mat, kaip N. Y. Times rašo, "visos keturios šeimos yra žydai". Tai matyt ir iš pavardžių: Gottlieb, Katz, Marvin, Resnik. Gottliebas, tardamas, kad čia esąs antisemitizmas, kreipėsi į rabinų grupę baimindamasis: "Bijausi, kad jei bus leista toliau plėtotis, tai naujas žingsnis bus turto žalojimas, o dar toliau — fizinis smurtas. Nutiks kažkas baisaus, jei tai nebus išaiskinta".

Iš korespondencijos matyt, kad miestelio ramybės sudrumstima kaltas ne tas ketvertas, bet "apskritai žydai". Lygiai klaidingas aliarmas, kad tas karštakošiškas anonimo grasi-nimas Hitleriu reikštų miestelio nežydų antisemitizmą. Kas iš tikrųjų atsakingas, galima pasidaryti netiesioginę išvadą iš kitos žydų spaudos apie Amerikos žydų, vyresniųjų ir jaunesniųjų, dvasią.

Būtų klaidinga išvada, kad už miestelio ramybės sudrumstimą kaltas ne tas ketvertas, bet "apskritai žydai". Lygiai klaidingas aliarmas, kad tas karštakošiškas anonimo grasi-nimas Hitleriu reikštų miestelio nežydų antisemitizmą.

Kas iš tikrųjų atsakingas, galima pasidaryti netiesioginę išvadą iš kitos žydų spaudos apie Amerikos žydų, vyresniųjų ir jaunesniųjų, dvasią.

ŽYDŲ NUZYDEJIMAS?

Jewish Press laikraštis (balandžio 24 — gegužės 1) medicinos daktaras Jacob B. Glenn svarstė žydų vyresniųjų ir jaunimo dvasią. Jis teigė:

1. Esą pagal statistiką 65 proc. viso žydų jaunimo Ameri-

(nukelta į 4 psl.)

LIETUVIŠKŲ GINČŲ SŪKURY ATSIDURĘ GRANDINĖLĖ

Vienas iš daugiausia ginčus kėlusiu klausimų buvo "ryšiai su kraštu". Po ilgesnio aiškinimosi, ypačiai akis į akį keliu, priešingų nuomonių reiškėjai, kurie galvoja, pradėjo vienas kitą suprasti ir pripažinti vienas kitam daugiau ar mažiau tiesos. Dabar atėjo į spaudą siauresnis klausimas, gal ano pirmo klausimo dalis, kuris sutinkamas skirtingai. Tai Clevelando Grandinėlės ansamblio stilius. Grandinėlės pasirodymai žiūrovų sutikti su entuziazmu dėl meninio charakterio, techniško atlikimo. Kai kurių sutikti su rezervais dėl šokių bei drabužių tautinio charakterio.

Lietuvių Dienose kovo mėn. V. Rociūnas rūpestingai surinko lietuviškos ir amerikinės spaudos entuziastingus atsiliepimus apie Grandinėlės šokius. Tai meninis vertinimas.

Naujiene per eilę nr. (ypačiai balandžio 10, 17, 24) L. Vaitčiūnienė svarsto Grandinėlės šokių bei drabužių charakterį bei jo kilmę. Tai tautinis vertinimas. Jo pagrindiniai teiginiai:

1. Nurodyma Lietuvoje leidžiamus Kultūros barus ir Tiesą, autorė sako, kad prieš keletą metų "Lietuvoje pradėta kurti nauji šokiai ir iš jų ar iš jų dalių sudarinėti nacionalinių šokių 'blokai' ir stilizuoti nacionalinių drabužių 'komplektai'". Tuos naujus šokius ir drabužius parodė viešumon 1965 dainų šventės dalyviai. "Taigi mūsų klasikiniai tautiniai drabužiai ir iš viešojo 'oficialaus', bet pakitusio gyvenimo išguiti. Nuo tos datos bendroje viešumoje nepasirodė".

Tam teigimui paremti autorė kartojosi Tiesos (1969) žodžius, kad dabar "etnografiniam tautiniam drabužiui kurti šaltiniai dailininkams sunkiai prieinami". Kartojosi Vilniaus konferen-

SPAUDA

cijoje pasisakymus, jog "dail. A. Tamošaičio darbas daugelio mūsų menininkų tebėra tautinio drabužio šaltinis".

2. Lietuvoje naujo šokio kūrėjams pavyzdį davęs sovietų balemeisteris Igoris Moisejevas, rusiškus klasinius šokius perkurdamas pagal naujo socialinio gyvenimo temas ir reikalavimus ir tikėdamas, kad "iš rusiškų tradicijų... išaugo aukšto išpildymo šokiai turės užkariauti, kaip ir rusiška daina, net pasaulio 'simpatiją'".

Moisejevo kryptis turi reikšmę ir Lietuvoje, "į rusų klasikinio šokio stilių įmaišant lietuviškos ornamentikos" lietuviškam išpildymui sudaryti.

3. Vakarus šio naujo stiliaus Lietuvos ansamblių šokiami šokiai pasiekė per pasaulinę parodą Montrealyje. Be to, buvo atvykęs Lietuvos šokio reikalų tvarkytojas J. Lingis Grandinėlės ir kitų ansamblių kvieisti į Vilniuje rengiamą Lenino garbei festivalį. Lingis ryšius tuojau čia tik su Grandinėle.

Naujienu redakcijos aštrius kaltinimus Grandinėlės vadovui ir bendruomenės vadovybei dėl ryšių su J. Lingiu ir dėl tariamo ar tikro pasitaravimo sovietinei propagandai — bendruomenės valdyba griežtai atmetė.

T. Žiburiuose balandžio 23, neminint Grandinėlės, buvo bendrais žodžiais išpėjimas: "Šokėjų grupių vadovai turėtų tik būti atsargūs ir rūpintis, kad jų grupių išorė — drabužiai, apavas, plaukai ir grimas — atitiktų lietuvišką charakterį bei sudarymo vieno ar kito folklorinio pagrindo. Reikėtų priartėti prie lietuviškos išvaizdos, aprašytos ir iliustruotos specialistų tai sričiai skirtose literatūroje. Kai kurios naujovės, da-

bar iš okupuotos Lietuvos ateinančios, ne visada reiškia lietuviškumą... Taipgi šokių vadovai turėtų būti labai atsargūs, kurdami 'naujus tautinius šokius' arba į visiems jau žinomus įvesdami tam tikrų naujų figūrų, kad tik grupė skirtųsi nuo kitos tą patį šoki šokančių grupės".

Kadangi Grandinėlė vyksta į lotynų Ameriką, tai Dirvoje bal. 8 E. Čekienė skeptiškai žiūrėjo į jos vykimą reikala. Esą žygis kaštuos apie 15,000. "Gal reiktų ir būtų pigiau nusiųsti ten mūsų tautinių šokių vadovą paruošimui vietos jaunimo arba iš ten atsikviesti, kad čia išmokyti ir grįžęs galėtų pats organizuoti".

Toje diskusijoje, kartais ramioje, kartais aštrioje, asmeniškai, aiškėjo pirmas klausimas: ar ansambliui turi tenkintis folklorinės medžiagos iliustracija, ar turi reikštinis tos medžiagos choreografinis bei drabužių kūryba? Atrodo, be ginčo bus sutikta antra galimybė. Bus sutikta, kad choreografiniai bei drabužių pavidalai, paimti iš folkloro, būtų priderinti prie dabarties žmogaus dinamikos ir optinio išpildymo reikalavimų. Bet lieka neišspręstas pagrindinis klausimas: ar nauji kūrybiniai antdėliai ligišolines liaudies šokio bei drabužio tradicijas yra papildę ar jas iškreipę?

Paskutinis klausimas neišspręstas karšta laikraštinė polemika. Ji ramiai tegalėtų pasvarstyti tautinių šokių ir drabužių specialistai, kuriems patelkti iniciatyvos galėtų imtis ta pati bendruomenės vadovybė.

Tada atriktų pagrindas visuomeninėm aistrom, atriktų abejonės patiems ansambliams, dingtų stabdis jaunimo entuziazmui.

Vytautas Volertas skaito paskaitą partizanų pagerbime balandžio 26 Maspetho lietuvių parapijos salėje. Nuotr. V. Maželis

LAISKAS REDAKCIJAI

Dėl Grandinėlės pasirodymo New Yorke

Iš Grandinėlės koncerto, įvykusio balandžio 4 New Yorke, visa šeima grįžom su pakilia nuotaika. Buvom sužavėti šokėjų grakštumu, jų kostiumų spalvingumu ir nepaprastu sugebėjimu suvesti šokius į vienetą, dinamišką šokių pyne. Tai pirmas mūsų matytas tautinių šokių vienetas, suteikęs tiek įvairumo ir spontaniškumo tradiciniam tautinių šokių motyvui. Žiūrėjom su pasididžiavimu, kad pagaliau turim ir mes kuo pasigirti kitataučiam. Koncertui pasibaigus, vaikai vienbalsiai užklauso: Kodėl taip greit pasibaigė? Visi būtime galėjė sėdėti ir gerėtis iki vidurnakčio.

Ir štai po poros dienų Darbinke pasirodo anoniminė recenzija apie Grandinėlės motonišką polkų pyne. Ją perskaičius, kilo klausimas, kodėl kritikas nori užlopinti tą jaunatvišką ryžtą — ir sugebėjimą — pakilti virš vidutiniškumo. Autorius kritikuoja viską — nuo šokių tempo iki programos atspausdinimo. Nesu muzikė, bet paprastas muzikos pajutimas sako, kad pusė šokių programoje nebuvo polkos. Pirmos dalies kepurinė, kuskinėlis, pakeltkojis, blezdin-gėlė — argi polkos? Antroje dalyje sadutė, piršlio šokis, rezginėlė ir šakalinis — juk apleiginiai, ne polkos šokiai?

Kostiumų spalvingumas žavėjo visus. Ar jie autentiški, teispredžia liaudies meno žinovai. Tačiau dažnas spalvų bei ilgių keitimas, pajavirninimas klumpėmis, skarelėmis bei juostomis kaip tik padėjo išvengti to vienodumo, dėl kurio nusiskundė kritikas. Aštriaspalviai raudoni ir mėlyni drabužiai tepasirodė jaunimo žaidime, ne kuriam nors tradiciniam šoki. Čia tėra girtinas Grandinėlės vadovų sugebėjimas tautinį meną paversti scenos menu.

Daug kas iš koncerto dalyvių, atrodo, norėtų su Grandinėlės kritiku ginčytis. Bet ar verta? Ar ne geriau viešai per spaudą padėkoti tiems Clevelando jaunuoliams, kurie savo laisvalaikį ir energiją aukoja tam, kad išskeltų lietuvišką meną viešumon? Ar ne vertiau pasveikinti Liudą Sagį ir kitus Grandinėlės vadovus, kad padėjo ansambliui pasiekti tikrai profesionalaus lygio? Mūsų kultūriname gyvenime sužibo nauja žvaigždė. Negesinkime jos!

L. Gudeliene

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvių advokatas — 80-80½ Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421; telef. 296-2060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave (prie Forest P-way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopijčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. 296-2241.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopijčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopijčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopijčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopijčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopijčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-8434

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vieništelė lietuvišką stuntinių istaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant stuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — zemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilų, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investavimas. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421, VI 7-4477.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų istaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Pranas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobuviama. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat silkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užkeikite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda baltai (gal išvykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11378.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PHILADELPHIA, PA. — Lithuanian World Review Radio, sekmdieniais 4 val. popiet. WIBF—103.9 FM. Veda G. Mironas ir A. Mažeika, 11 Wickham Lane, Hightstown, N.J. 08520. Tel. (609) 448-4475

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmdieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 95.7 sekmdienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų melodijų radio valanda iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmdieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmdieniais 9-9:30 val. ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmdieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

Vasaros atostogos prie Atlanto

KENNEBUNKPORT, MAINE, garsiajame atostogų krašte, kviečia vėl visus poilsiu sveikame, atgaivinančiame ore. Priimame pavienius asmenis ir šeimas labai palankiomis kainomis. Siemet turėsime ir moderniai įrengtų kambarių, su privačiomis voniomis, dušais ir tt. Sezonas: birželio 2 — rugsėjo 7 d. Dėl rezervacijų bei informacijos kreipkitės: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046 (Tel. 207—967-2011).

Berniukų stovykla atostogų krašte

KENNEBUNKPORT, MAINE — Tikras poilsis, atgaiva geroje priežiūroje berniukams nuo 8 iki 15 metų. Stovykla prasideda birželio 26 d., baigiasi rugpjūčio 21 d. (galima rezervuoti bet kokiam laikui to sezono laikotarpiui). Stovykautojų skaičius ribotas, todėl prašome registruotis iš anksto. Berniukai iš New York apylinkės bus atvežami mūsų parūpintomis priemonėmis. Kreipkitės dėl smulkesnių informacijų bei registracijos: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046 (Tel. 207—967-2011).

NEW YORK

CHICAGO

LITAS

INVESTING CO. INC.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indėlių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:

Litas Investing Co., Inc.

86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

Tel. 212-441-6799

2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629

Tel. 312-476-2242

Balandžio 26 Maspetho lietuvių parapijos salėje įvyko Lietuvių Fronto Bičiulių rytų apygardos suvažiavimas. Kalba dr. B. Radziūnas, New Yorko bičiulių pirmininkas; toliau — J. Gelumauskas iš Waterburio—suvažiavimo pirmininkas, M. Rauginė iš Philadelphijos—suvažiavimo sekretorė. Nuotr. V. Maželis

DARBININKAS

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER

Brooklyn, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.

Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS.
Pamaldos ir atlyginimai mokami atskirai.
Pamaldos ir atlyginimai mokami atskirai.
Pamaldos ir atlyginimai mokami atskirai.

Pokalbis su savim

Siame puslapyje surankiota informacija apie "dialogą" tarp vyresniųjų ir jaunesniųjų. Dialogas betgi dažnai gresia išvirsti žodžių sportu — siekimu ne tiesą prieiti, bet oponentą nukalbėti. Vietoj dialogo, vietoj pokalbio su kitais kartais tiesa aiškiau iškyla pokalbis su savim...

Vyresnieji pokalbiu su savim galėtų rasti lietuviškąjį jaunimą ne visai tokį kaip dialoge.

1. Dėl jaunimo skundžiamės, o vis dėlto mūsų jaunime nematyti tokio ekstremizmo kaip kitame jaunime. Neturime pagrindo net tiek, kaip žydai, kurie skundžiasi, kad jų jaunimo didelė dalis virto "naujosios kairės" kadrų avangardu.

Mūsų šaliai ištikimybę savo tautai, ištikimybę gyvenamam kraštui pripažįsta vertybėmis. Taip, mūsų šaliai laiko tai vertybėmis — tuo metu, kai tarp kito jaunimo įsigali nihilistinis anarchizmas ir tai žvilgsnis.

2. Ilgi plaukai, tai ilgi — tokia moda. Bet daug svarbiau, kad mūsų jaunimas ima rodyti pasipriešinimo ženklų piktesnei madai — galvojimo madai, kuri asmenį atleidžia nuo atsakomybės už jo veiksmus ir tą atsakomybę perkelia beasmenei socialinei aplinkai. Jei iksas nudūrė Igręką — sakoma: socialinė aplinka kalta; Iksas dukrė nusizūdė narkotikais — socialinė aplinka kalta; riaušiniškas išplėšė krautuvę ar padegė universitetą, tegul policininkas jo neliečia, tegul gauda "socialinę aplinką".

Socialinė aplinka virto atpirkimo ožiu. Senieji žydai betgi buvo tauresni: jie išpažino savo kaltes, o tik atpirkimą už jas sukreidavo ožiu. Dabarties mada ir kaltes priskiria ožiui.

Su pasitenkinimu stebim, kad tarp lietuvių jaunimo ima stiprėti mintis, jog žmogus yra atsakingas už savo veiksmus; jog žmogus turi būti tokia asmenybė, kuri darytų įtakos ir aplinkai. Tai jau rezistencija,

pasipriešinimas mados mitui.

3. Tiesa, rezistencija nėra visuotinė, masinė. Bet ar visuomeninės revoliucijos prasidėdavo ne nuo stiprių asmenybių? Ar lietuvių tautinis susipratimas prasidėjo ne nuo jaunų asmenų, kurie sugebėjo kritiškai aplinkos madas įvertinti ir pasiūlyti savo kelią? O ateitininkų sąjūdis — pasipriešinimas prieš madingą nihilizmą — ar ne tokio pat kilimo?

Jaunieji, jei kalbėtis su savim, gal būtų kitaip pažūrėti į tėvus, į vyresniuosius.

1. Bėgam nuo tėvų gal ne dėl to, kad jų negerbtume, o kad pasiduodam populiariam Amerikoj freudizmo sukuriam mitui: Edipo teorijai, kuri veda mus į neapykantą motinai ar tėvui. Priešybė Dekalogo įsakymui: gerbk tėvą ir motiną.

2. Piktinamės, kad tėvai šiame krašte puolėsi materialinių gėrybių kurti. Bet ar ne toji pastangos sudarė mums materialines sąlygas išeiti į mokslus ir pakilti į aukštesnę socialinę pakopą nei patys tėvai?

3. Piktinamės, kad tėvai neduoda mums kultūros pavyzdžio... Bet šios dienos jaunimo ir tėvų santykiai gali rodyti panašius į devynioliktojo šimtmečio pabaigos lietuvių tėvų ir vaikų santykius, kada tėvai ūkininkai, kšnių nuo savęs atitraukdami, leido vaikus į mokslus. Ar tada tėvai galėjo savo sūnui studentui virsti kultūros pavyzdžiais? O betgi to metu studentų dalis išaugo savarankiški ir virto savo tautos kūrėjais pionieriais.

Pašnekesys su savim gal atpratintų nuo per daug drąsių ir vienašališkų žodžių, padėtų kritiškai žvelgti į dienos mitus; padėtų vyresniesiems šviesesnių žvilgsniu vertinti jaunuosius.

Dialoge kalbėta "spraga" virstų natūralia pareiga iš generacijos į generaciją.

Mušasi į krūtinę ar ieško atpirkimo ožio?

Lietuvių spaudoje gausu balsų apie prarają ar spragą tarp vyresniųjų ir jaunesniųjų. Ar spragą užlyginti gali?

L. Gustainytė: Taip yra dėl to, kad šeimos nepasirūpino vaikų iš mažens įjungti lietuvių gyvenimui per organizacijas. Tie, kurie iš mažens pranimui sąlygų jaučė ir lietuvišką bendruomenę bei rūpintis lietuvių kultūra. Ir kyla klausimas: ar suartėjimas galimas?

TORONTO POKALBIS TARP VYRESNIŲ IR JAUNESNIŲ

T. Žibūriai balandžio 9 aprašė Toronto ateitininkų draugijų surengtą pokalbį ta tema. Pokalbiui vadovavo dr. K. Manglicas, kalbėjo kun. Jonas Staškevičius, sesuo Ignė Marijošaitė, stud. Laima Gustainytė, stud. Algis Čepas, stud. J. Vaskevičius.

K. J. Staškevičius: Moksleiviai gana uoliai dalyvauja lietuvių visuomeniniame gyvenime, o studentų tik sąjauje. Vien Toronto universitete esama apie 100, o gal ir daugiau studentų, o Kanadoje — apie 300. Tik maža dalis jų dalyvauja ateitininkų ir skautų organizacijose, bendrinė studentų organizacija ir skautų akademikų vienetas visai išnyko... Studentų veikla reikiama daugiausia pramoginiams pobūviais...

Sesuo Ignė: Dabarties jaunimas gana anksti ir stipriai išgyvena asmeninę nepriklausomybę nuo tėvų ir siekia priklausyti kuriai nors grupei. Su dabarties studentais galima suartėti, nors natūrali spraga visuo-

met pasiliks. Pirmiausia iniciatyvos turėtų imtis vyresnieji ir kviešti studentus į savo tarpą... Jaunieji nepakencia vyresniųjų veidmainiavimo, bijo siaurumo. Jie nenori užsidaryti vien lietuvių veikloje. Lietuvių kultūra studentai domisi, bet ją reikia tinkamai pristatyti...

J. Vaskevičius, Toronto studentų ateitininkų pirmininkas: Mūsų kuopoje yra apie 30 studentų. Aš ir mano draugai, žvelgdami į visuomenės dalį, kuri sudaro vyresnieji, matėm, kad pastarieji atvyko S. Ameriką ieškoti laisvės ir duonos. Įsikūrimo laikotarpyje jie taip buvo užsiėmę darbais, kad neturėjo laiko rūpintis lietuvišku savo vaikų auklėjimu... Tapome studentais, bandomė dalyvauti lietuviškoje veikloje, bet randame, kad vyresnieji, kurie taip daug kalba apie lietuvių kultūrą, mums gero pavyzdžio neparodo. Toronte yra apie 8,000 lietuvių. Bet kiek jų dalyvauja pamaldose ir kultūriname gyvenime. Žiūrėkite į mūsų koncertus... Šitoks vertinimas lietuvių kultūros iš vyresniųjų pusės pritrenkia jaunimą...

A. Čepas: Spraga tarp studentų ir visuomenės yra, bet ji reikiama daugiausia formų skirtingumu. Išorinė studento išvaizda — ilgi plaukai, apranga ir pan. neturėtų mūsų visuomenės apgauti, nes po to išorės slypi lietuvių studento gana sveika siela...

Sesuo Ignė: Dabarties jaunimas gana anksti ir stipriai išgyvena asmeninę nepriklausomybę nuo tėvų ir siekia priklausyti kuriai nors grupei. Su dabarties studentais galima suartėti, nors natūrali spraga visuo-

K. Manglicas, pokalbio pirmininkas, darė išvadas, tarp kurių kreipiamės dėmesį į šias: 1. prarajos tarp lietuvių studentų ir visuomenės bei vyresniosios kartos dar nėra, bet spraga — taip; 2. tai spragai užtaisyti reikia atnaujinti ryšius per abipusį dialogą bei bendravimą; 3. pradėti nuo tėvų ir jaunuolių šeimose; 4. mažiau dėmesio kreipti į materialinę aplinką, daugiau — į dvasines ir lietuvių kultūros vertybes... tinkamai perteikti lietuvių kultūrą studentijai...

SPAUDOS LIUDIJIMAI — VYRESNIŲ IR JAUNESNIŲ

Ano pokalbio liudijimus galima pratęsti naujais liudininkais iš spaudos. Pvz.:

Drauge balandžio 18 str. "Kam rūpi lietuviškos knygos" sakoma: "Pagaliau, jei tėvai "inteligentai" nesidomi lietuviška knyga, jos nevertina, tai kaip galima tikėtis, jog jų vaikai domėsios tokiomis knygoms, gyvens lietuviškom problemom. O būtų gera, kad kiekviena lietuviška šeima... kas mėnesį skirtų nors 2-5 dolerius naujai lietuviškai knygai įsigyti... Gi jaunimo organizacijoms, pvz. skautams, gal vertėtų suorganizuoti ir knygų "muges", knygų aptarimus jaunimo sueigose". Tai liudijimas daugiau "tėvų" nenaudai.

Mūsų Vytiš, skautų akademikų laikraštis, 1969, III, idėjo Algio Lapsio savikritiką jaunimui — skautam akademikam: "Mūsų organizacija turėtų pasireikšti lietuvių kultūriname gyvenime, bet, deja, neretai stengiasi ribotis baliukais, barais ir skautų vyčių... stovykliniu gyvenimu... Deja, mūsų susirinkimuose ir stovyklose anglų kalba vis garsesnė ir garsesnė... Nutaustame, nekalbėdami savo gimtąja kalba... nesistengiame pagilinti savyje lietuviškų klausimų supratimą ar susipažinti su lietuvių literatūra bei istorija... Imigrantiško materializmo pasekoje mums ryškėja tendencija matuoti kultūrą doleriais... Nelankome koncertų, operų, baleto, vaidinimų; nesidomime menu, neskaityme gro-

žinės literatūros. Po studijų ar darbo nuvykstam ir įpraston smuklėn, su draugais nugarime, arba einame į baliukus; išgėrę merginas užkabėjame. Stai mūsų "kultūra".

Ateitis, kitas jaunimo laikraštis, kovo mėn. nr. kaltinimus nukreipė vyresniesiems dėl jaunimo sudaromų mišrių šeimų; esą "jie kalti, nes jaunimui nėra duodama pakankamai progų susipažinti su lietuviškoje aplinkoje. Niekas nesi-rūpina, sakykime, vasaros stovyklų pagausinimu..."

Dirvoje balandžio 22 E. Cėkienė prisideda prie kaltinimų vyresniesiems dėl jaunimo abujumo lietuviškom organizacijom: esą "už vis didžiausią kaltę tenka vyresniesiems jų organizacijų vadovams, kurie... neieškojo naujų kelių ir priemonių patraukti jaunimo dėmesį"; esą veikiamą prieš 30 metų surašytais įstatais, netinkamais pakitusias gyvenimui; esą susirinkimuose "tuščias kelių valandų laiko gašinimas", iki pradeda svarstyti tikrus organizacinius reikalus, atbaido jaunimą.

PASKATA NEGEROVES PATEISINTI AR NEGEROVES TAISYTI?

Liudijimus galėtum pilti riešukuiom. Juose iškeliama dvejopi dalykai: vieni — negerovės, antri — negerovių priežastys, kaltininkai.

Dėl negerovių gana sutariama. Tarp jų svarbiausios: 1. asmenų atitolimas nuo organizacinio gyvenimo; 2. atitolimas nuo lietuviškos kultūros eigos; 3. ūkinės gerovės idealo pranašumas prieš dvasines vertybes.

Ar tos negerovės yra tik tarp jaunųjų? Ar tik tarp vyresniųjų? Liudijimai, atrodo, sutaria — ir tarp vieno ir tarp kito.

Kas dėl to kaltas — jaunieji ar vyresnieji — daugiau kaltės priskiriama vyresniesiems.

Jei tai teisybė — jei tarp vyresniųjų klesti anos negerovės, ar tai yra pagrindas pateisinti tas negeroves tarp jaunesniųjų? ar tai yra daugiau atpirkimo ožio ieškojimas savi sąžinei apraminti ar paskata jaunesniems vyresniuosius pralenkti? — klausimas svarstytinas skyrum.

SELMA LAGERLOEF

LEGENDA APIE KRISTŲ

Anuomet gyveno pora neturtingų žmonių, turėjusių vienatį gražuoli sūnelį. Kartą jie lankėsi didelėje Jeruzalės šventovėje. Šviesios berniuko garbanos švelniomis bangomis krito ant jo petelių, o akys spindėjo kaip žvaigždės. Berniukas šventovėje buvo pirmą kartą. Tėvai, vedžiodami jį po šventovę, rodė jam jos grožį. Ten buvo ilgos eilės marmuro kolonų, auksuoti altoriai, daug pamaldžių ir dievobaimingų kunigų-mokytojų ir jų mokinių, buvo ten ir arkikunigas brangakmeniais siuvinėtais drabužiais ir auksinėm rožėm austos Babilono užuolaidos, buvo labai labai dideli ir sunkūs variniai vartai, kuriem varstytį reikėjo net trijų dešimčių vyrų jėgos. Motina pasakojė sūneliui, jog visa tai, kas čia matoma, yra ypatingiausieji daiktai pasaulyje. Tačiau dvylikametis berniukas nelabai visu tuo domėjosi. Motina, pabrėždama, kad negreita kaip nors panašus vėl galės matyti, skatino jį viskuo domėtis, nes mažame Na-

zareto miestelyje, be kreivų dulkinių gatvelių, nieko įžymėsiu nebuvo. Jos skatinimas mažai tepadėjo. Atrodė, kad berniukas dėl kreivų ir dulkinių Nazareto gatvelių, kuriose jis mėgo žaisti, tuojau būtų apleidęs šią brangiąją šventovę. Nuostabu tačiau buvo tai, kad, juo abejingis darėsi berniukas, juo labiau tuo džiaugėsi tėvai. Susimirkėdami per berniuko galvą, reikė savo pasitenkinimą. Pagaliau berniukas pavargę. Motina, tai pastebėjusi, nuosirdžiai jį užjauzdama, tarė:

— Per tolma tau ši kelionė, pavargai, reikia pasilsėti.

Privedusi sūnelį prie vienos kolonos, atsisėdo ant grindų ir, paliepusi berniukui atsigulti, jo galvytę padėjo sau ant kelių. Pavargęs berniukas mieliai atsigulė ir motinos prieglobstyje tuojau kietai užmigo.

Vaikui užmigęs, moteris prabilo į vyrą:

— Dėl nieko tiek nesirūpinau, kiek dėl šios kelionės. Jeruzalės šventovėn. Įsivaizdavau,

kad jis, pamatęs šį dievnamį, panorės čia pasilikti.

— Ir aš nelabai norėjau šios kelionės, — atsakė vyras.

— Ką tik jam gimęs, buvo daug ženklių, pranašavusių jam didelę ateitį. Be daugybės rūpesčių ir pavojų, ką gi kitą galėtų duoti jam kad ir karalius vardas? Visada tvirtinau, jog ne tik jam, bet ir mum būtų geriausia, kad jis niekada niekuo kitu nenorėtų būti, kaip tik Nazareto staliu. Jau nuo pat penktųjų jo amžiaus metų jo gyvenime nebevyksta jokių stebuklų. Ir pats nieko nebeat-simena, kas būdavo ankstyvo-mis jo vaikystės dienomis. Iš kitų vaikų tarpo jis dabar niekuo nebeišsiskiria. Vaikas kaip ir visi kiti. Tėbūna Dievo valia, bet aš pradėdau beveik tikėti, jog maloningasis Viešpats dideliu žygiu paskirs ką nors kitą, o mūsų vaiką paliks mum.

— O aš, — kalbėjo vyras, — esu tikras, kad viskas bus gerai, jeigu tik jis nesužinos apie tuos stebuklus, pranašystes ir ženklus, besireiškusius pirmaisiais jo gyvenimo metais.

Niekada apie tuos nuostabius nuotykius jam nepasakojau, — atsakė moteris. — Nepaisant to, bijau, kad neatstiktų taip, jog ir be mūsų pasakojimų jis supras kas esąs. Todėl pirmiausia ir abejoju, ar verta buvo jį į šią šventovę vesti.

Nesirūpink, pavoju praejo, — ramino vyras. — Netrukus, sugrįžę, turėsim jį Nazarete prie savęs.

Geriau jam linksnam bėgioti Nazareto apylinkės laukais... Motina tykliai, gliai atsiduso. — Namie jis toks sumanus, linksmas, laimingas. Labai jaučiasi patenkintas galėdamas ganyti avis, kryžkaūja bebėgiodamas paskui jas, taip pat labai mėgsta stebėti ūkininkų darbus.

Nemanau, kad, apsisprendami pasilikti jį pas save, veikiam jo nenaudai. Juk sutau-pome jam daug rūpesčių, vargų ir kančios, — pasakė vyras.

Taip tėvai šnekučiąvosi berniukui bemiegant.

Šioje šventovėje bijojau mokytojų rašto vyrų, — pridūrė motina. — Taip pat bijojau štai ten ant kilimų besėdinčių... Įsivaizdavau, kad jie, vos tik pamatys, ims sveikinti jį, kaip žydų karalių. Gerai, kad jo stebuklingumas nebuvo jį pastebėtas. Juk tokio vaiko niekas dar niekada ir niekur nematė.

Tai pasakiusi, motina, įsižiūrėjusi į berniuką, valandėlę tyliai susimąšiusi sėdėjo.

Negaliu suprasti, — paskui tarė. — Visada vaizdavaisi, jog, vos tik pamatęs čia, šventovėje, žmonių ginčus sprendžiančius teisėjus, mokytojus, kalbančius į savo mokinius, ir Dievui tar-

naujančius kunigus, jis tuoj susidomės ir pareikš, kad pasaulin atėjęs gyventi su teisėjais, mokytojais ir kunigais...

Kokia iš to būtų laimė, — įsiterpė vyras, — gyventi šiuose niūriuose mūruose užsidarius?

Besiruošdami grįžti, jie buvo tolimiausioje šventovės vietoje. Netrukus priejo senuosius var-tus, esančius čia dar nuo pirmosios šventovės statymo laiku. Ten, pasienyje, gulėjo labai ilgas, kaip rastas, ir sunkus, kaip geležinis, varinis vamzdis — trimitas. Jis buvo sulankstytas ir įvairiausiais raštaženkliais tankiai išbraižytas, jo vidury buvo pilnas šiukšlių, voratinklų ir dulkų. Gal jau virš tūkstančio metų niekas nebandė jo papūsti, pabandyti jo tonos. Šitas trimitas berniukui padarė didelį įspūdį, ir jis susidomėjęs į jį žiūrėjo.

— Kas čia toks yra? — paklausė.

Kaip matai, tai didelis trimitas. Jį vadina Pasaulio Kunigaikščio Balsu, — aiškino motina. — Mozė, jį pūsdamas, sušaukdavo dykumoje išsiblaškiusius izraelitus. Nuo Mozės laikų niekas dar neįstengė išgauti iš jo balso. Tačiau, kam pavyks tai padaryti, tam pavyks paveldėti viso pasaulio žmoniją.

Tai sakydama, pati šypsojo. — Nes vertino tai kaip pasaką. Betgi berniukas tuo Mozės

trimitu labai domėjosi ir taip susimąstęs prie jo stovėjo, kad motinai teko trauktė jį atitraukti. Iš visų šventovės matytų daiktų tas milžinas trimitas labiausiai jį sudomino. Rūpėjo jam tą trimitą nuodugniai iširti, ir mielai būtų čia dar ilgai pasilikęs.

Iš šios vietos išėjo į labai erdvų šventovės kiemą, kuris buvo uola grįstas. Tame kieme buvo gili ir plati, iš senovės laikų pasilikusi praraja, tarsi žemė šioje vietoje būtų persikylusi. Statant šventovę, karalius Saliamonas neliepė tos duobės užpilti — net nepertiesė per ją normalaus tilto. Neįsakė jos aptverti, tik liepė pertiesti per ją plieninę kartį. Per ilgus amžius daug kas pasikeitė, daug kas visai išnyko, bet su šiuo "lieptu" niekas neatsitiko. Jis vis dar tebebuvo ties praraja, nors jau beveik buvo rūdžių suėstas. Pritvirtinimo vietose silpnai besilaikydamos, nuo sunkios kieno eisenos ar kito trensmo tas "lieptas" virpėjo ir girgždėjo, grūdomas aštriais savo asmenimis.

Bevaikščioldamas pagal tą prarają, berniukas paklausė motiną:

— Kas tai per tiltas?

— Karalius Saliamonas įrengė jį, — atsakė motina. — Vadinamas jis Rojaus Tiltu. Jeigu per jį, taip siūbuojantį ir girgždantį ties prarają, įsteng-

tų kas nors pereiti, tas tikrai be klūčių patektų į rojų. — paaiškino besisąsodama motina.

Ir šiuo tiltu berniukas labai susidomėjo, ir ilgai ties juo stovėjo. Pagaliau, pakartotinai motinos šaukiamas, nuidamas gliliai atsiduso ir susimąstęs liūdėjo, kad tų idomių daiktų motina anksčiau jam neparodė. Būtų nuodugniai juos apžiūrėjęs. Iš čia nebesustodami ejo iki didelio portiko, kur kilo penkios didingų kolonų eilės. Kertėje, ant bendro pamato, taip arti viena kitos, kad tarp jų vos skelė šiaudą tebuvo galima įsprauti, majestotiškai stovėjo dvi juodo marmuro kolonos, kurių viršūnės spindėjo meniškai skaptuotomis ir auksuotomis įvairių žvėrių galvomis. Ant tų gražių stulpų nebuvo nė vieno colio neišraižyto įvairiausiais raštaženkliais — šventovės lankytojų parašais. Nuo daugybės žmonių vaikščiojimo aplink juos net akmeninės grindys buvo išdilusios ir kiek įdubusios.

Čia berniukas sustabdė motiną ir vėl paklausė:

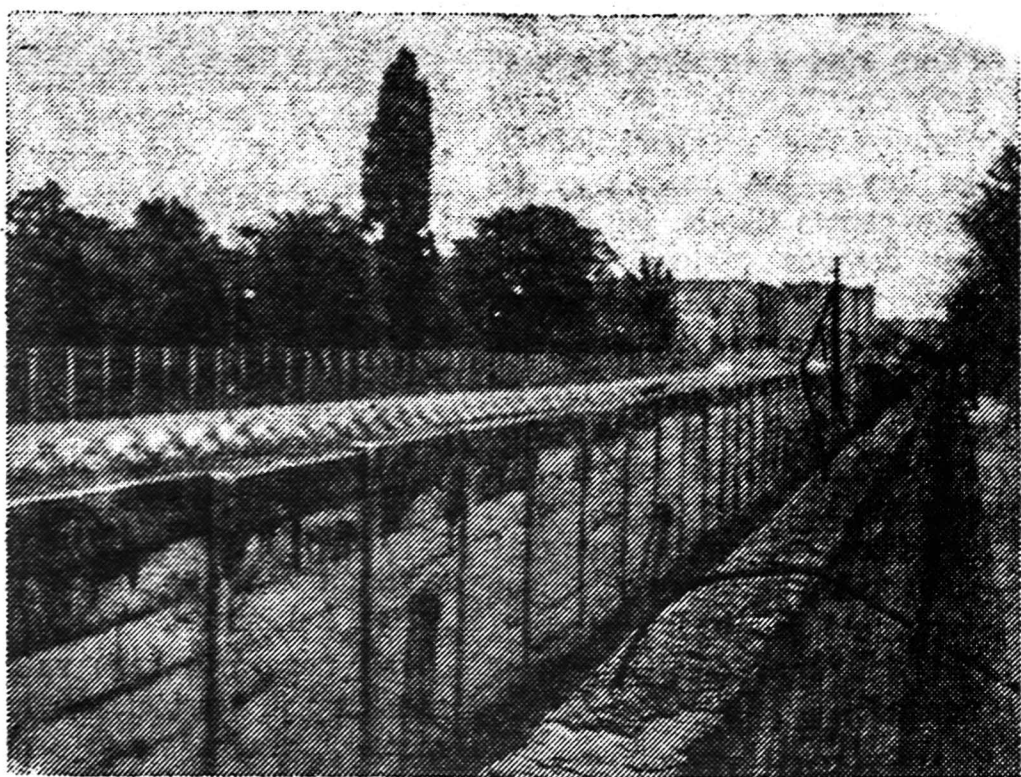
— O kas tie du stulpai, tokie ypatingi?

— Šie stulpai mūsų tėvo Abraomo Palestinon atgabenti iš tolimos Chaldėjos ir vadinasi Teisingumo Vartais. Kas pro jų tarpą praeis, bus laikomas teisingu, niekuo Dievui nenusikal-tusiu. (Bus daugiau)

Brandenburg vartai Berlyne. Sieną eina šlapus vartų, pačius vartus palikdama rytų pusėje.

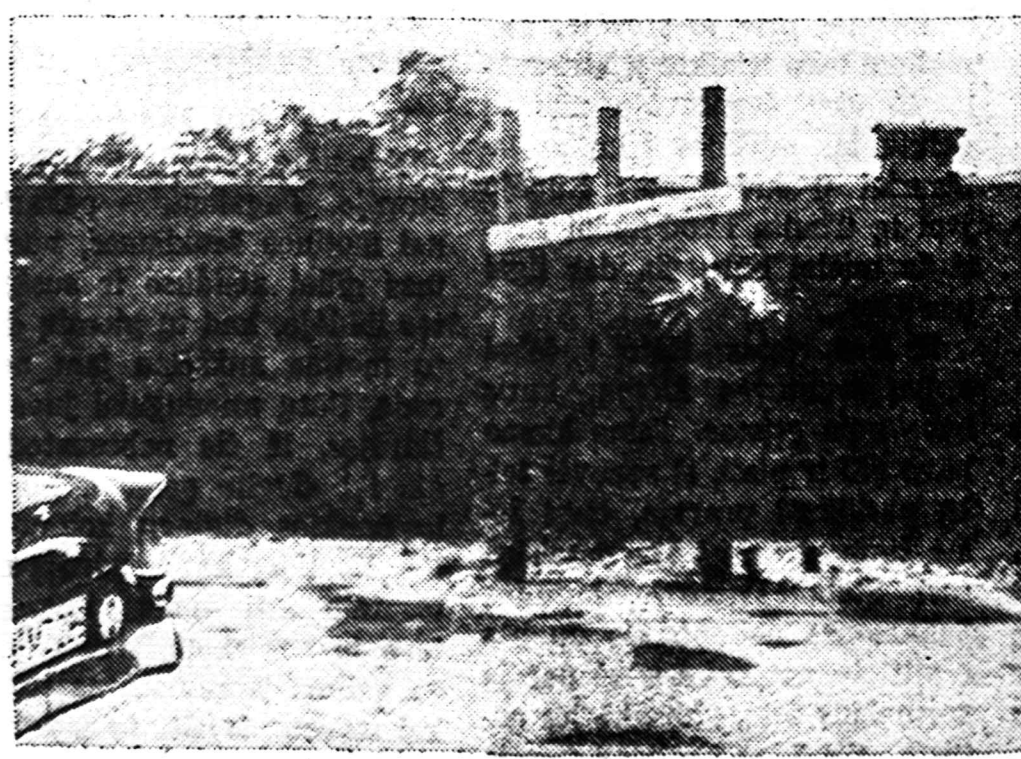
Vaidai iš Berlyno Nuotraukos — Juozo Boley

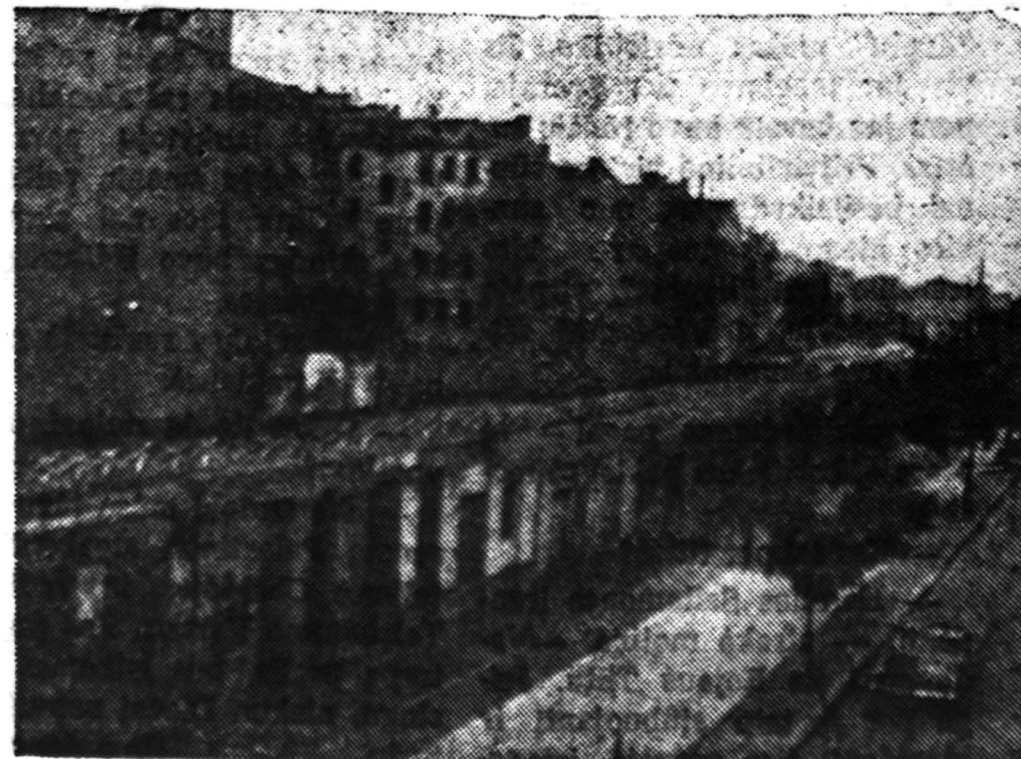
Taip atrodo Berlyno siena

Ilipus į platformą, yra iškabinama ir tokių plakatų, kur skelbiama paroda apie mūro sieną.

Bėgusiems į laisvę, į vakarus, ir žuvusiems prie sienos pakabinamas vainikas.

Mūrį sieną eina per gyvenamuosius namus, kurie buvo nugriauti.

Kodėl tik keturi spektakliai?

"LIKIMO GALIA" CHICAGO

Chicagos Lietuvių Opera šių metų sunkaus darbo sezoną apvainikavo G. Verdi opera "Likimo galia". Šios operos spektakliai vyko Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje balandžio 18, 19, 25 ir 26. Visuose keturiuose spektakliuose dalyvavo per 5000 žiūrovų.

Talentingas maestro Vytautas Marijošius "Likimo galia" paruošė ir į sceną išvedė nuostabiai gerai. Žiūrovai gerėjosi solistų Danos Stankaitės, Stasio Baro, Jono Vaznelio, Algirdo Brazio, Romos Mastienės, Vlodo Baltrušaičio arijomis bei duetais. Maloniai stebino nauja pajėga — Vytautas Nakas. Mažesnes partijas gerai išdainavo Genė Mažeikienė, Bronius Maciukevičius, Julius Savrimas, Juozas Aleksijūnas ir Vaclovas Momkus.

Daugeliu atvejų publika solistus palydėjo gausiais plojimais, gi spektakliams baigiantis — tęsėsi ilgos žiūrovų ovacijos. Tai liudija spektaklių pasisekimą. Gi apie "Likimo galia" išmėninės pusės pakalbės meno kritikai bei tos srities žinovai.

Lietuvių Opera, turinti per šimtą choristų, su darbsčiaja valdyba — pirmininku K. Skaisgiriū, vicepirmininku Stefa Lažauskienė, vicepirmininku Gedimynu Kazėnu, Jonu Mockaičiu, sekretore Gražina Bičiūnaite, izdinku Albinu Smolinsku, nariu Jurgiu Vidžiūnu — ir tartininkais — P. Nariu, S. Džiugiene, V. Stropum, V. Petrausku — "Likimo galia" ruošė jau nuo ankstyvo pereinamųjų metų rudens. Lietuvių Operą nuosirdžiai remia mecenatai, aukotojai ir spektaklių lankytojai. Ir "Likimo galios" pastatymui 40,000 dol. samatą gal pavyks įveikti be nuostolių.

Prie "Likimo galios" pasisekimo prisidėjo darbščioji režisoriaus Petro Maželio ranka ir dail. Jurgio Daugvilos sumaniniai sukurto dekoracijos. Nuosirdžiai tenka vertinti dirigento asistento Alvydo Vasačio, chormeisterių A. Gečo, A. Stephens, Bernardo Prapuolenio įdėta darba.

Scenos technikos vadovas buvo C. Rukuiža, apšvietimą tvarkė K. Čijūnėlis, grimą ir perukus — A. Dikinis. "Likimo galia" palydėjo E. Vandas gausus orkestras. Operos libretą lietuvių kalbon išvertė Iz. Motekaitienė.

Lietuviai gali džiaugtis turėdami tokią kolektyvą, kuris kasmet pavasarį atsiskleidžia nauju žiedu — nauja operos premjera. Ir visame džiaugsmo sūkuryje gailiesi, kodėl tik keturi spektakliai ir tik chigagiečiai bei artimesniųjų kolonijų lietuviams... Tiek nemiegotų naktų, tiek prakaito, tiek pastangų, ir tik trumpam džiaugsmui. Bet dėl išteklų stokos nelmanoma Chicagoy statytų operų nuvežti į kitas lietuvių kad ir didesnias kolonijas.

Todėl maestro Vytauto Marijošiaus yra keliama mintis, kad ateityje lietuviai kompozitoriai parašytų bent tris vienaveiksmes operas su kukliomis dekoracijomis ir maža orkestro palyda. Tada būtų platesnės galimybės su tokiomis operomis aplankyti ir didesnius lietuvių centrus.

Besigėrėdami "Likimo galios" sėkme, su viltimi laukime ateinančių metų pavasario ir prasiskleidžiančių naujų Lietuvių Operos žiedų.

Jurgis Janušaitis

Vytautas Marijošius, G. Verdi operos "Likimo galia" dirigentas, lietuvių forume pokalbio metu. Iš k. į d. lietuvių forumo savininkas inž. A. Rudis, Lietuvos gen. konsulas dr. P. Dauzvardis, Vytautas Marijošius, kun. J. Kubilius, S.J., ir M. Rudienė.

LANKYS LIETUVOS PASIUNTINYBĖ WASHINGTONĖ

Washingtonė pavasarį suorganizuojamas kai kurių pasiuntinybių lankymas. Yra susidariusi net speciali organizacija — Davis Memorial Goodwill Guild. Iš to lankymo surenka pinigų labdaros reikalui.

Šių metų pasiuntinybių lankymo plane numatyta ir Lietuvos pasiuntinybė, kurią jau lankė prieš keletą metų.

Balandžio 15 organizatorės lankė Lietuvos pasiuntinybėje ir su Lietuvos atstovu J. Kajecku bei O. Kajeckiene aptarė lankymo eigą.

Balandžio 16 Baltuosius Rūmus prezidento žmona, surengė arbatėlę visom organizatorėms.

Buvo pakviesta ir O. Kajeckienė.

Pasiuntinybių lankymas — Embassy Tour bus gegužės 2 nuo 2 val. iki 6 val. Bus lankomos šios pasiuntinybės: Lietuvos, Italijos, Ispanijos, Indonezijos, Kuvaio ir pora kitų ambasadų bei Kongreso klubas. Už įėjimą į vieną pasiuntinybę ar į visas mokama 6 dol. Prieš keletą metų, kai buvo toks tu-

ras, Lietuvos pasiuntinybė ap-

lankė arti 2000 žmonių. Balandžio 3 Lietuvos atstovas ir žmona dalyvavo Senegalo ambasadoriaus priėmimo, kuris buvo surengtas tos valstybės dešimtmečio proga.

Balandžio 24 dalyvavo Kanados ambasadoje, kur atidaryta Anastazijos ir Antano Tomošaičių tapybos ir kilimų paroda.

Balandžio 28 dalyvavo Maltos ambasadoriaus priėmimo.

BALANDŽIO MĖN. AIDAI

Straipsniai: Ina C. Užgirie — Psichologijos mokslas ir rytojaus žmogus; Jonas Valaitis — Medicina ateities perspektyvoje; J. Tumo-Vaižganto laisvės; P. Klimui ir Br. Mėginaiti — Klimienei; Alf. Šeplaukis — Lietuviškoji tematika Edvardo Schaperio kūrinyje; Juozas Girnius — Pranas Kuraitis.

Iš grožinės literatūros: Henrikas Radauskas — Eilėraščiai.

Apžvalgoje: Nuo vyskupų iki "Grandinėlės"; Al. Gimantas — Perversija, meno vardu ateinan-

ti; J. G. — Du filosofai liberalai (K. Jaspers ir B. Russell); V. Vizgirda — Žvilgsnis į Elskaus kūrį; Kun. K. Žitkus apie Vaižgantą; Mūsų buitįje.

Recenzijos: Pranas Visvydas — Šamoningų nesamonių galerijoje (R. Vėžio poezija); Joakimas V. — Kun. P. Butkaus keilinių išpūdziai; Vl. Kulbokas — Juozo Svaisto pasakos.

Viršelio 1 psl. — Laiptai į tremtį, 4 psl. — A. Elskus: vitražas Pijaus XII mokykloje, Chester, N. Y. Sis numeris iliustruotas L. Židonytės ir D. Ramanauskaitės darbų nuotraukomis.

Aidus leidžia lietuviai pranciškai; redaguoja dr. Juozas Girnius, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122; administruoja T. Benvenutas Ramanauskas, O.F.M., 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Jei "EGLUTĖ" užsakyti, Vaikui džiaugsmą padarysi — Skaitant nuotykius Pupūčio, Valandos pavirs minutė.

Keturios žydų šeimos gavo laiškus, kad Hitleris gyvas

(atkelta iš 2 psl.)

koje negauna jokio religinio ar tradicinio žydų auklėjimo.

2. Neturėdama tradicinių ir religinių žydų aplinkos, didžioji žydų jaunimo dalis, ypačiai tie, kurie gauna aukštesnį profesinį išsilavinimą, prisideda prie visokios rūšies vadinamųjų kariuinių grupių kaip Students for a Democratic Society, ir taip pat jų gausu socialinėse ar ekonominėse iškraipose, kurios vadinasi hippiais ar jip-piais.

3. Didelė dalis žydų profesionalų — medicinoje, ligonių administracijoje ir ekonominėse srityse yra nesuinteresuoti palaikyti savyje žydiškumą ar žydų charakterį ir labai dažnai atsisako nuo tikėjimo ir tradicijų, ieškodami "žalesnių ganyklų" svetimuose kraštuose, autoriaus žodžiais sakant.

Autorius teigia, kad žydai nepajėgia atsispirti įtakai aplinkos, kuri ateina iš gatvės, iš radijo, iš spaudos, iš televizijos. Minėta amerikinė spauda, radijas ir televizija sudarinėja ir plečia vadinamą "Americana", "Amerikos kultūrą", "amerikinį gyvenimo stilių" su "visom galimom blogiausiom jos formom. Amerikos scena ir filmai, drabužių mados, mini sija ir maxi apsiaustai ir šios dienos atlaidumas seksualiniam palaidumui, homoseksualizmas ir kitos seksualinės iškraipos, prie to dar aliamingasis tėvų autoriteto dingimas ir aliamingasis daugėjimas plėšimų, vagysčių, užpuolimų, žudynių ir kitokios rūšies smurto — visi tie amerikinio gyvenimo aspektai rodo gąsdinantį "Americana" veidą. Gėdos neturintieji šios "Americana" rėmėjai skelbia, kad tai ir turinti būti to- kia amerikizmo rūšis ir tai net esanti judeo-kriščiūniška civilizacija".

Tais žodžiais išsakomas tarp žydų vykstantis nužydėjimas ir degeneruotos kultūros priėmimas bei plėtimas, pridengiant ją "Americana" vardu.

Kas dėl tokio nužydėjimo ir tokios "Americana" kaltas? Tai panašus rūpestis kaip ir mūsų, kai mes svarstome: kas kaltas dėl nužydėjimo.

PIRSTU Į VIENĄ ŽYDŲ DALĮ: Jau dr. Glenn atsargiai, tarp skliaustelių, pažymėjo, kad tas priemonės, kurios sudarinėja ir skleidžia "Americana", didžia dalim, deja, laiko ir duoda programą tie nužydėję žydai — Un-Jewish Jews".

Kitas žydų autorius tame pat laikraštyje, Johan Silberstein (iš Californijos), konkrečiai kalba, kieno rankose yra tos informacinės priemonės. "Žydai yra New York Times savininkai. Žydai turi pusę leidyklų New Yorke, vadovauja trim didžiosiom televizijos stotim, Holliwood viršūnė. Jie dominuoja maisto, drabužių, mažmenų parduotuvių, spaustuvių srity. Septyniolika procentų advokatų ir dešimt procentų visų Amerikos daktarų yra žydai" (Žydų yra 3-4 proc. visų Amerikos gyventojų. Red.).

Nesuminėję, kokis procentas yra mokytojų, profesorių, kurie tiesiogiai daro įtaką jaunimui. Bet jeigu teisybę sakė Glenn, kad tie profesionalai tolsta nuo žydų tikėjimo ir dairo "žalesnių ganyklų", tada daros suprantama jų įtakoję augančių ne žydų ir žydų jaunimo kryptis. O ją minėtas Silberstein šiaip apibūdina: žydų jaunimas esąs triukšmingas, revoliucingas, nutoles nuo judeizmo ir žydų idealų: jie beveik asimiliavęsi; jie tik iš vardo žydai; jie atsukę nugaras Izraeliui ir prie bilijonų, kuriuos Amerikos žydai sudėjo Izraeliui, jie vargiai yra prisidėję bent niki-

liu; jie kelia audrą prieš "žydų establishmentą", nepaisydami, kad to "establishmento" nariai savo įnašą yra atlikę amerikiniu plotu...

KOKIOS IŠVADOS:

Vienas išvadų padaro minėti žydų laikraščio autoriai. Būtent: apgaili, kad nėra žydiškos vienybės, visiem žydams vadovaujančio autoriteto. Jei yra tikintieji ir netikintieji žydai (žydai ir nužydėję), tai ir tikintieji žydai suskilę ir daugelį religinių bendruomenių, kurios šiaip taip susijungia trejose grupėse: ortodoksų, konservatyviųjų ir reformistų. Laikraštis siūlo bent tom trejopom grupėm sudaryti bendrą vadovybę, kuri kalbėtų visų žydų vardu.

Kitas išvadas gali pasidaryti tie, kurie skaito anuos žydų spaudos pareiškimus. Būtent:

1. Iš žydų spaudos gauni išpūdį, kad tikintieji žydai mato, kaip jų dalis, kuri mėgsta vadintis ne žydais, o liberalais ar intelektualais ir stengiasi duoti "stilių" amerikiečių kultūrai bei politikai, yra privedusi arti katastrofos: Amerikos politinės jėgos susmukdymo, kultūrinės degeneracijos ir žydų jaunimo nuriedėjimo nuo pačių vadų liberalų ir anarchistus ar Mao, Castro, Guevaros sekėjų.

2. Būtų klaida dėl tos amerikinio gyvenimo raidos atsakomybę skirti "apskritai žydams", kai iš tikrųjų tėra atsakinga ta veržli, įtakinga žydų maža mažuma, kuri net žydų vardo vengia. Prisimena esą žydai, kai jų veiklai pasipriešini, tada pasipriešinimą jiems ims vadinti antisemitizmu.

3. Jei bendradarbiavimas tarp katalikų, protestantų, žydų gali sulaukyti vykstančią gyvenimo destrukciją, tai tas bendradarbiavimas, dabar vadinamas ekumenizmas, gali būti vaisingas su tikinčiais žy-

Mūsų broliai šaukiasi dvasinės ir medžiaginės pagalbos

Juos gelbstime per LIETUVIŲ RELIGINĘ SALPĄ.

Kasdien iš Vatikano radijo siunčiamos lietuviškos religinės ir tautinės programos. Padarytume daugiau, bet reikia daugiau jūsų visų bendradarbiavimo maldomis ir aukomis.

Lietuvių Religinės Salpos komitetas veikia su Amerikos vyskupų žinia. Pirmininkas vysk. Vincentas Brizgys.

Aukos siųskite ar palikimus rašykite taip:

I give, devise and bequeath to
LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS AID, Inc.
64-09 56th Road, Maspeth, N.Y. 11378.

Aukos ir palikimai laisvi nuo mokesčių — Tax deductible.

ATEIKITE PAGALBON: asmens, parapijos, organizacijos, profesionalai, prekybininkai — savo apylinkėje kurkime rėmėjų būrelį.

Supažindinkime kitus su Lietuvos kančiomis: platinime knygą The War Against God in Lithuania. Kaina: popierio viršeliais \$1.00, kietais — \$2.00.

Ispanų kalba: La lucha contra Dios en Lituania, kaina \$1.00.

L K R S VALDYBA

Kun. D. Pociaus kunigystės sidabrinis jubiliejus

Balandžio 26-oji Skausingosios Dievo Motinos parapija buvo išpūdinga ir džiaugsminga diena. Tą sekmadienį klebonas kun. Domininkas Pocius minėjo savo kunigystės 25-rių metų sukaktį.

Pamaldos

Padėkos mišias 3 val. popiet jubilias kun. D. Pocius aukojo savoje bažnyčioje, asistuojamas dviejų savo seminarijos kurso draugų — kun. Raymond Murray iš Hoboken ir kun. Joseph Marjanczyk iš Bloomfield, New Jersey. Prasminga, momentui pritaikyta pamokslą pasakė Hartfordo Švč. Trejybės lietuvių parapijos vikaras Jonas Rikteraitis. Bažnyčia sausakimšai buvo pripildyta žmonių.

Iškilminga vakarienė

Įvyko Newark, Robert Treat viešbutyje. Dalyvavo 700 žmonių: dauguma parapiiečių, jubilato draugų ir svečių iš toliau. Toks didelis būrys žmonių, išsėdėjęs didžiulėje salėje prie gražiai papuoštų stalų, darė tikrai jaukų išpūdį. Prie garbės stalo, papuošto tautiniu kryžium ir trispalve, sėdėjo jubilato tėvai, brolis, sesuo ir kiti giminės, o taip pat pat vaitė eilė kunigų: klebonas J. Scharnus iš Newarko, J. Glancy iš Harrisono, J. Rikteraitis iš Hartfordo, Conn., R. Murray iš Hoboken, J. Marjanczyk iš Bloomfield, R. Thompson ir A. Žemeikis iš Kearny, N. J.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo kun. James Glancy. Išskeldamas jubilato nuopelnus ir apibūdindamas jį kaip kunigą ir žmogų, atkreipė dėmesį į kun. D. Pociaus tvirtą būdą, mokytoją, derintį dvasinius ir pasaulietinius dalykus ir nepalaužiamą ryšą: užsimoti ir baigti, žengti pirmyn, nestovėti vietoje ir nepelėti. Tos savybės ir

KELIONĖ IŠ VOKIETIJOS Į ROMĄ

Vokietijos lietuvių katalikų sielovados direktorius prel. dr. Jonas Aviža organizuoja kelionę iš Vokietijos į Romą, į lietuvių koplyčios Šv. Petro bazilikos požemyje šventinimo iškilmes. Koplyčia šventinimo popiežius Paulius VI liepos 7-8.

Jeį susidarys bent 25 keliautojai, bilietas iš Miuncheno į Romą ir atgal traukiniu atsies DM 73.80, o pragyvenimas Romoje dienai — DM 20. Išvykstama naktį liepos 5, o atgal iš Romos — liepos 11. Bus pakankamai progos susipažinti su Amžinojo miesto grožybėmis ir idomybėmis.

BALTIMORE, MD.

Motinių ir tėvų pagerbimas kiekvienais metais rengiamas gegužės mėnesio antrą sekmadienį. Siemet toks pagerbimas bus gegužės 10. Visos šeimos dalyvauja per 8:30 v. mišias ir bendrai priima komunią. Tą patį dieną 4 v. popiet įvyksta metinė gegužės mėnesio procesija, skiriama Marijos garbei. Visi parapiiečiai kviečiami kuo gausiau dalyvauti mišiose ir procesijoje.

Vaikų pirmoji komunią Sv. Alfonso bažnyčioje bus gegužės 3, sekmadienį, per 8:30 mišias.

Karaliaus Mindaugo šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas balandžio 26 lietuvių sveitainės rūsyje surengė balandėlių pietus. Pelnas paskirtas mokyklos reikalui.

Ilgąnį gegužės mėnesio procesiją mokyklos vaikai surengė balandžio paskutinės dienos vakarą. Be vaikų dar dalyvavo ir suaugusieji.

Tėv. Viktoras Gidžiūnas, viešuoji pranciškonas, šiomis dienomis lanko lietuvių Baltimore, rinkdamas aukas statomam Kultūros židiniui Brooklynė.

KEARNY, NEW JERSEY

Kun. Domininkas Pocius, Sopulingosios Dievo Motinos lietuvių parapijos klebonas, Kearny, N.J.

davė gražių vaisių Kristaus vynuogynui.

Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro pirmininkas advokatas Fr. Gelenitis kalbėjo apie milžinišką parapijos pažangą. Didelę toles pažangos dalį jis skyrė jubiliatui kun. D. Pociusiui.

Paskutinį žodį tarė pats jubilias kun. D. Pocius. Kuklus kaip visada, jis savo žodžiuose.

Dvidešimt penkerius metus dirbdamas Kristaus vynuogynė, turėjo sunkių ir kritiškų laikų. Tačiau su parapiiečių pagalba sunkumai buvo nugalėti. Išreiškė padėką parapiiečiams ir visiem susirinkusiems. Kartu priminė ir tuos, kurie daug dirbo parapijai, bet Dievas juos jau pašaukė savo prieglobstin.

Buvo perskaitytas Sventojo Tėvo palaiminimas, atsiųstas šio jubiliejaus proga.

Muzikinę dalį atliko Skausingosios Dievo Motinos bažnyčios vargonininkė Genevieve Mazur.

Jubilato veikla

Kun. D. Pocius baigęs Seton Hall universitetą pilną kursą ir ketverius metus mokėsis teologijos Immaculate Conception (Nekalto Prasidėjimo) seminarijoje, 1945 gegužės 5 buvo įšventintas kunigu.

Pirmieji žingsniai Kristaus vynuogynė buvo Madonos parapijoje, Fort Lee, N. J. Ten jis aukojo ir pirmąsias mišias. Po dvejų metų buvo perkeltas į Skausingosios Dievo Motinos

lietuvių parapiją, Harrison, New Jersey.

Čia bebūdamas, pilnai atliko didelį uždavinį — pastatydino naują bažnyčią ir kleboniją Kearny, N. J. Tai buvo galutinai įvykdyta 1955.

1961 kun. D. Pocius skiriamas parapijos administratorium. Jo administravimo laikais nupirkama sena mokykla, pagrindiniai atremontuojama, pastatomas naujas namas vynuogynui ir seselė mokytojom. Visa tai pareikalavo didelių išlaidų. Dėka kun. D. Pociaus pastangų, organizuojant vajus ir randant kitus kelius, viskas buvo galutinai apmokėta, ligi jį iškeliant 1964 birželio mėn. į Šv. Onos lietuvių parapiją.

1968 kun. D. Pocius grąžinamas į Kearny ir skiriamas Skausingosios Dievo Motinos parapijos klebonu. Iš dvidešimt penkerių metų jo kunigystės devyniolika metų tenka Skausingosios Dievo Motinos parapijai.

Iš mažos 1915 įkurtos parapijos išaugo labai veikli lietuvių parapija su gražia naujai pastatyta bažnyčia, klebonija, vynuogynu ir mokykla. Ir iš viso lietuvių čia gali didžiulius, nes turi savo banką — Schuyler Savings and Loan Association ir du klubus — Lietuvių Katalikų

Pavasario koncertas su gyvomis gėlėmis PHILADELPHIA, PA.

Jau kaip ir tradicija virto, kad vietos ateitininkai kasmet Atvelykio išvakarėse, seštadienį, surengia turiningą, aukšto meninio lygio koncertą.

Jų pastangomis Philadelphiaje jau lankėsi sol. Baras, sol. Stankaitytė, sol. akt. Blandytė, balėto solistai Karosaitė ir Puodžiūnas ir daugelis kitų.

Siemet programos vykdytojais buvo pakviesti — jauna, bet jau spėjusi sėkmingai pasireikšti solistė Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė ir didelio talento vokalistas sol. St. Citvaras.

Koncertą pradėjo sol. V. Čižauskaitė-Balčiūnienė. Vos jai pasirodžius scenoje, publika ją sutiko šiltais plojimais. Jos gis skambus, gana pajėgus, dramatinis sopranas jaunatviškos dinamikos sruaitu tuojau patraukė visus klausytojus. Pirmoje dalyje, kuri buvo skirta lietuvių kompozitorių kūriniam, ji padainavo: Dukružėlė — Sarpaliaus, Gėlės iš šieno — V. Jakubėno, Ne margi sakalėliai — Tallat Kelpšos ir Daina apie Klaipėdą — E. Balsio.

S. Citvaras padainavo: "Ten kur Nemunas banguoja" — A. Kačanausko, Tamsiojoj naktelėj — St. Simkaus, Oi kas — St. Simkaus ir Jau žirgeliai pabalnoti — J. Dambrausko. "Ten, kur Nemunas banguoja" pasirinkimas pirmąją dainą buvo visai vykęs, nes tai daina, kurios lyrinuose aiduose susibėga mūsų tautos praeities ir dabarties tragizmas. Sodrus solisto balsas skambėjo užtikrintai, ypač tai buvo jaučiama žemutinėse gaidose.

Pirmoji dalis baigiama duetu Bernuželi, nesvolio — M. Petrausko. Šis pusiau duetas, nors ir gražiai sudainuotas, buvo menkas pirmos dalies užbaigai. Ir be jo koncertas nebūtų nukentėjęs.

Antrąją dalį, skirtą pasaulinių kompozitorių kūriniam, pradeda sol. St. Citvaras, padainuodamas: Klajūnas — Schuberto, Du grenadieriai — Schumanno ir ariją iš operos Simon Boccanegra — Verdi. Kiekvieną dainą publika palydi smarkiis plojimais, o baigus dainuoti, klausytojai neatlaidžiai išprašo dar "priedo" Giliam rūsyje — L. Fischerio.

Kun. Domininkas Pocius prakasa žemę naujam vienuolynui prie Sopulingosios Dievo Motinos bažnyčios — Kearny, N.J. Nuotrauka paimta iš parapijos jubiliejinio leidinio.

Bendruomenės Centrą ir Lietuvių Politikos Klubą.

Tenka dar priminti, jog Skausingosios Dievo Motinos parapija, vadovaujama energingo klebono kun. D. Pociaus ir jo dviejų veiklių pagalbininkų — kun. R. Thompson (Tamošiūno) ir kun. A. Žemeikio, žengia ir gražią ir sėkmingą ateitį.

J. Mel.

HARTFORD, CONN.

Jaukus gimtadienio pobūvis

Balandžio 12 Marcelė Dubinienė-Kortinaitienė atšventė savo amžiaus 80 metų sukaktį. Jos marti Agnė Dubinienė šio gimtadienio proga surengė jai gražų pobuvį, kuris prasidėjo padėkos mišiomis Švč. Trejybės lietuvių bažnyčioje. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė klebonas kun. Juozas Matutis. Bažnyčia buvo pilna jos artimųjų, bičiulių, draugijų narių ir pažįstamų.

Tuo po mišių rūpestingai sutvarkyto parapijos salėje buvo lietuviški pietūs, paruošti iš geriausių patiekalų. Į salę atsilankė dar daugiau asmenų: be vietinių, buvo svečiai iš Washingtono, New Jersey, Orange ir Ethelės, Mass., New Britain, Conn., ir iš kitų vietų (iš viso 250).

Tas darbas, ypač atkreipiant dėmesį į judesį ir veido mimiką, ateitininkam — likti užimtoje pozicijoje, likti ištikimam menui.

Ad. G.

(nukelta į 6 psl.)

Lietuvos partizanai J. Lukša ir J. Būtenas yra Kultūros židinio rėmėjai

N. N. įmokėjo 200 dol. auką Lietuvos partizanų Juozo Lukšos ir Julijono Būteno vardu. Tuo būdu juodu tampa Kultūros židinio rėmėjais.

Juozas Lukša, dengęs Miškinio, Skrajūno, Daumanto, Skirmanto ir kt. slapyvardžiais, kaip Sovietų buvęs saugumo pulkininkas Burlitski liudijo Kersteno komitetui, buvo žymiausias Lietuvos partizanų vadovas, turėjęs milžinišką autoritetą tarp Lietuvos gyventojų. Lukša prasiliaužė pro geležinę uždangą, 1948 pradžioje pasiekė Vakarus ir, savo uždavinius atlikęs, 1950 grįžo atgal.

Vakaruose paliko populiarius J. Lukšos ir J. Būteno atminimus. J. Lukšos parašyta knyga "Partizanai už geležinės uždangos", kurios išėjo du leidimai, buvo gausiausiai skaitoma, o jo atneštos partizanų dainos buvo gausiai dainuojamos jaunimo stovyklose. Abiejų vardai dabar minimi Lietuvos partizanų pagerbti rengimuose minėjimuose.

Po koncerto dar ilgai važiavo sveciai įvairiais skanėniais, o jų buvo "marios". Grojant puikiam orkestrui, linksmai pasišokta.

Po koncerto teko susitikti su solistais ir pasikeisti viena kita mintimi. Solistai pareiškė, kad publika buvusi labai miela ir nuoširdi, o tai jau garbės honoraras klausytojams.

Baigiant šio koncerto apybraižą, norėtusi palinkėti: sol. S. Citvarui — dažniau lankytis lietuviškose kolonijose ir savo talentu dalintis su broliais sesėmis; sol. Violetai — gražios sėkmės, o jos pagrindas — rim-

Jam ir jo kovotojų grupei likviduoti, to paties sovietinio pulkininko liudijimu, buvo sutelkta daug sovietų kariuomenės ir likvidavimo akcijai vadovauti buvo atsiųstas iš Maskvos saugumo šefo Berijos pavaduotojas Kruglovas.

J. Lukša žuvo 1951 metų rudenį, negavęs pasimatyti su Julijonu Būtenu, kurį jis buvo iškvietęs iš Vakarų į talką kovotojams Lietuvoje. Julijonas Būtenas pasiekė Lietuvą 1951 pavasarį ir tuojau žuvo, vykdydamas partizanų priesaiką nepasiduoti gyvam.

Vakaruose paliko populiarius J. Lukšos ir J. Būteno atminimus. J. Lukšos parašyta knyga "Partizanai už geležinės uždangos", kurios išėjo du leidimai, buvo gausiausiai skaitoma, o jo atneštos partizanų dainos buvo gausiai dainuojamos jaunimo stovyklose. Abiejų vardai dabar minimi Lietuvos partizanų pagerbti rengimuose minėjimuose.

Po koncerto dar ilgai važiavo sveciai įvairiais skanėniais, o jų buvo "marios". Grojant puikiam orkestrui, linksmai pasišokta.

Po koncerto teko susitikti su solistais ir pasikeisti viena kita mintimi. Solistai pareiškė, kad publika buvusi labai miela ir nuoširdi, o tai jau garbės honoraras klausytojams.

Baigiant šio koncerto apybraižą, norėtusi palinkėti: sol. S. Citvarui — dažniau lankytis lietuviškose kolonijose ir savo talentu dalintis su broliais sesėmis; sol. Violetai — gražios sėkmės, o jos pagrindas — rim-

IŠ VISUR

— Jaunimo simpoziumo specialioji sesija, skirta visuomenei, įvyks gegužės 3, sekmadienį, 1.30-3.30 val. p.p. University of Illinois, Circle Campus, Behavioral Science Building, W. Harrison ir So. Morgan, salėje Nr. 250. Mašinas galima pastatyti aikštėje Nr. 1 A veltui. Tema: "Zvilgsnis į lietuvių kultūrą, mokslinį ir visuomeninį gyvenimą". Moderatorius Algis Modestas, dalyviai Teresė Idzelytė, Virgilijus Krapauskas ir Rimas Kriščiūnas.

— Lietuvos išlaisvinimo Tautos Fondui vėl eilė asmenų aukų po 25 dol. Jiem užskaitys visiem metam "Eltos Informacijų" biuletenis. Jonas ir Marija Kuprioniai, gyv. Ruston, Louisianos valst., ir dr. Elena Armanienė, gyv. Baltimore, Md. šiais metais vėl paaukojo 25 dol. sumą. Kiti paaukojo ir tapę ypatingaisiais rėmėjais: J. Stašaitis, gyv. Dorchester, Mass., R. Kontrimas, Barington, R. I., Dr. J. Skrinska, Willowick, Ohio, B. Macianskas, gyv. Chicagoje. (E.)

— Lituanistika Fordhamo universitete. Daug kas teirauja si apie lituanistikos kursų Fordhamo universitete. Lituanistikos kursų vadovybė praneša, kad šiais (1970) metais lituanistikos kursų nebus. Tačiau 1971 vasarai jau dabar projektuojama plati programa. Bus dėstoma kalba, kalbotyra, literatūra ir Lietuvos istorija. Dėstytojai kviečiami šių sričių specialistai. Studentam duodami kreditai.

— Buvo pageidauta, kad Lietuvos Steigiamojo Seimo minėjimui būtų organizuojami gegužės ir birželio mėnesiais. Jei kai kur rengiamas tas metas būtų neparašius, Vlikas mano, kad minėjimai galėtų įvykti ir vėliau, net iki šių metų pabaigos. (E.)

— Seimų šventė Putnamo seserų sodyboje bus liepos 5-12. Pokalbį tema: Sių dienų seimų problemos. Kasdien bus du pokalbiai, kuriuos praves: kun. St. Yla, dr. J. Girmis ir sesuo Teresė, psichologė. Popietis bus laisvas, ir šeimos galės nuvažiuoti prie vandens. Septynių mylių nuotoly yra du paplūdimiai, o Atlantas už 30 mylių. Pokalbį metu mažieji bus globojami. Asmenys ar šeimos, norį atvykti poilsio, gali vykti jau dabar. Registracijos ar informacijos reikalais kreiptis: Sister M. Palmira, Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Telef. (203) 928-5828.

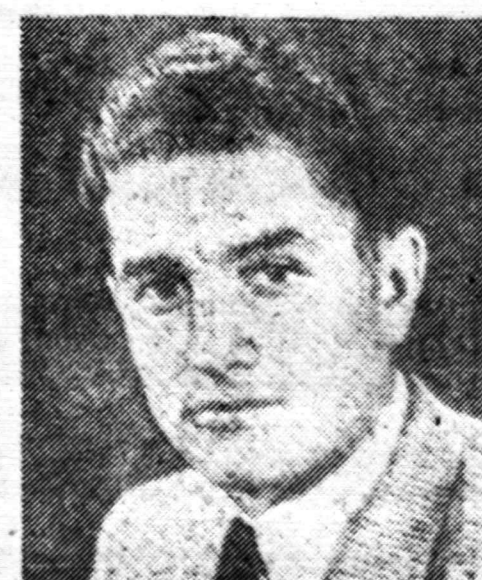
— Vlikas praneša, kad rengiant Lietuvos Steigiamojo Seimo minėjimus, priimant atitinkamas rezoliucijas ar nutarimus, lietuvių ar anglų kalbom paruošti projektai galima gauti Vlike. Steigiamojo Seimo minėjimus rengia ir norį tokius projektus gauti, gali kreiptis adresu: Elta, 29 W. 57th St., New York, N. Y. 10019 (E.)

— Kunigų Vienybės Atlanto pakraščio kunigai balandžio 21 buvo susirinkę pas kun. V. Martinkų Providence, R. I., ten paminėjo jo 35 metų kunigystės sukaktį, kalbėjosi naujosios liturgijos reikalais, prel. V. Balčiūnas referavo apie mišias ir svarstė kitus Kunigų Vienybės reikalus.

— Lietuvių organizacijos, kurios numato J. Tautų padaliniai — UNESCO pasiūsti protesto raštus, ryšium su Lenino 100-ja gimimo sukaktimi, gali Eltoje gauti ir prie protesto prijungti "Eltos Informacijose" paskelbto straipsnio "Antroji Lenino medalio pusė" vertimo į anglų kalbą tekstą. Rašyti adresu: Elta, 29 W. 57th St., New York, N. Y. 10019. (E.)

Julius Būtenas, iš Vak. Vokietijos grįžęs į Lietuvą ir ten žuvęs kaip partizanas.

Partizanų vadas — kapitonas Juozas Lukša

20 metų New Yorko tautinių šokių grupei

Pasklaidę minėjimų švenčių aprašymus, dažnai surandi daug gražių žodžių New Yorko tautinių šokių grupei ir įdomių vaizdų iš veiklios grupės gyvenimo.

N. Y. tautinių šokių grupė išaugo iš Maironio šeštadieninės mokyklos, kai 1950 ten šokių ir žaidimų pradėjo mokyti Jadvyga Meiliūnaitė-Matulaitienė. Jos patyrimą, pedagoginį išsilavinimą ir talentą pajuto ne tik mokykla, bet visa apylinkė, kuriai rūpėjo mūsų tautinė kultūra, tautiniai šokiai. 1960, dešimtmečio proga, suorganizuojama tautinių šokių šventė, kurioje dalyvavo jau iš mokyklos ir mokyklą baigusieji 125 šokėjai, pasokdami 30 šokių. Po mažesnių pasirodymų buvo tuomet staigmena ir didelė paskata šokančiam jaunimui, kad mūsų liaudies šokis žavus ir įdomus. Nuo tada vienas dar labiau prasiplečia — surandama naujų šokėjų ir padidinamas repertuaras.

Siemet šiai nuopelnigai šokių grupei jau 20 metų. Per šį dvidešimtmetį grupė yra perėjusi per 200 šokėjų. Jos šokių repertuare atžymėta per 60 šokių, žaidimų. Grupė dalyvavo visose didesnėse šokių šventėse, prisidėjo visuomet savo programa tautinėse ir kultūrinėse šventėse, atstovavo lietuvių tautiniam šokiui tarptautiniuose festivaluose.

Susikinti nuopelnai lietuvių kultūrai šokėjų ir darbščios vadovės pasisventimu. Jadvyga Matulaitienė ne tik sumani vadovė, bet talentinga didesnių šokių švenčių organizatorė; ji taip, rodos, iš labai paprastų elementų ir lengvų būdų mokėdavo visada supinti nuostabias šventes. O jos sėkmės raktas: ji liaudies meną, ypač šokių nuostabią myli. Užklausa, kiek metų taip uoliai dirbanti su šokių mėgstančiais jaunuoliais, ji kukliai šyptelėjusi išsitarė: "Po savo studijų, rodos, tik laive, važiuodama į Ameriką, niekuo prie šokio neprisiidėjau, o taip tai visas mano laisvas laikas... tik tautiniams šokiams ir lietuviškai mokyklai".

Ji taip pat nesitenkina vien savo grupės lavinimu, bet skatina kitus. 1958 m. atgaivina

New Yorko tautinių šokių grupės šių metų šokėjai

Nuotr. V. Maželio

Šių metų New Yorko tautinių šokių grupė šoka repetitijos metu. Grupės sukaktvinė šventė rengiama gegužės 16 d. Marian Manor salėje Brooklyne.

Nuotr. V. Maželio

Hartford, Conn.

(atkelta iš 5 psl.)

paštalavimo draugijos pirmininkė. Priklauso prie sodaliečių, prie našlių ratelio, taip pat ir prie lietuvių klubo nepašalpinio skyriaus.

Marcelė Kortinaitienė atvyko jauna į šį kraštą iš Lietuvos, Vabalninko parapijos, Biržų apskr. Būdamą labai darbštą, atliko nemažą labdaros darbą, ypač per draugijas. Už tai ji vertai susilaukė pagarbos ir meilės pareiškimų iš atvykusiųjų į šį pobūvį.

Marcelė Dubinienė-Kortinaitienė buvo ištekejusi du kartus. Turėjo tik vieną sūnų. Abu vyrai ir sūnus yra jau mirę. Bet ji nesijaučia vieniša; gyvena viename name su savo marčia A. Dubiniene ir vaikais; turi ir vieną provaikaitį. Jie visi tarp savęs gerai sugyvena ir myli vienas kitą. Jos vaikaitis Antanas Dubinas stu-

dijuoja trečius metus katalikų universitete Washingtone. Jis gavo pilną stipendiją mokslui iš vyskupijos ir savo mirusio tėvo darbovietės.

Baigiant šį jaukų ir malonų sukakties pobūvį, visi sugiedojo angliškai "laimingo gimtadienio", o Lietuvių Katalikų Moterų Sąjungos Hartfordo skyriaus pirm. M. Petrauskienė, pasveikinus jubilatę, padainavo dainas: "Mano sieloi šiandien šventė" (J. Tallat-Kelpšos) ir "Myliu tave" (E. Griego). A. komponavo E. Minukienė.

Patį sukaktvininkę M. Kortinaitienę užbaigė jai suruoštą šaunų aštuoniasdešimtojo gimtadienio minėjimą, nuosirdžiai padėkodama savo marčiai Agnei Dubinienei, kunigam, seselėm, teisėjui F. Mončiūnui, dgių nariam ir visiem svečiam už gausų dalyvavimą bažnyčioje ir vaišėse.

M. Petrauskienė, dainuojanti lietuviškai, kviečiama dainuoti ir kitiems. Neperseniai dainavo Hartfordo ligoninėje. Kovo 15 dainavo ir atliko kartu su itale pianiste H. Conti duetą Ave Maria (F. Schuberto) Buckley senelių ligoninėje Hartforde. Yra pakviesta vėl dainuoti Hartfordo ligoninėje, taip pat ir arių pradžios bei vidurinės mokykloje West Hartforde.

Kas norėtų skelbtis Darbininke orasomas skambinti: **Glenmore 2 7923**

NEW YORK

Lietuvos atsiminimų radio valanda

šeštadieniais nuo 5 iki 6 val.
WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM.

Direktorius:
DR. JOKUBAS J. STUKAS

1467 Force Dr.,
Mountainside, N.J. 07092
telef. (201) 232-5575

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
Prašau pratešti prenumeratą 1970 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$8.00

Už kalendorių \$.....

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Spaudai paremti \$.....

Siunčiu skolą už m. \$.....

Sadutę šoka New Yorko tautinių šokių grupė

Nuotr. V. Maželio

Lietuvos Vyčių 41 kuopos tautinių šokių grupę ir talkina "Rūtos" ansamblio tautinių šokių grupei. Be to, suorganizavo ir pravedė tautinių šokių šventę 1964 pasaulinėje paro-

doje lietuvių dienos proga. Į šią šventę ji savo iniciatyva sukvietė 30 šokėjų grupių iš visos Amerikos ir Kanados. Šventę stebėjo 20,000 marga publika. 1968 pravedė III tautinių šokių šventę Chicagoje.

Šių abiejų švenčių organizavimas ir pravedimas buvo gražiausias jos darbo vainikas. Abi šventės, kuriose dalyvavo 1500 šokėjų, paliko visiems neišdildomą įspūdį, pasididžiavimą savo tautiniu šoku. Po švenčių, kaip paprastai nutinka, viso darbo varikliui padėka tik prabėgus ar lygi eilinio šokėjo pagerbimui.

Po 20 metų New Yorko lietuviai laimingi, turėdami pui-

kią, niekad nepavargstančią tautinių šokių grupę. Daugumos mūsų minėjimų, švenčių, pramogų, žygių programas puošė, įvairino ir skaidrino tautiniai šokiai. Tas visas pluoštas darbų, kurių neįmanoma trumpai apsaityti, yra vertas mūsų pagarbos ir padėkos, kurią pasiaukojimu ir sunkiu darbu užsipelnė tautinių šokių grupė ir jos vadovė.

Gegužės 16 bus New Yorko tautinių šokių grupės pagerbimas ir šokių šventė. New Yorko ir visos didžios apylinkės lietuvių dalyvavimas būtų neužmirštama padėka mūsų šau-niems tautinių šokių šokėjams ir jų vadovei.

A.S.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 12 dol.: A. Kaselis, Bricktown, N. J.; J. Roland, San Francisco, Calif.

Po 10 dol.: dr. J. Sungaila, Toronto, Kanada; W. Paulauskas, Lowell, Mass.; A. Wishner, Lakewood, O.; K. Alyta, Bay-side, N. Y.

Po 7 dol.: P. Liauba, So. Boston, Mass.; A. Malinauskas, Arlington, Mass.; J. Konkutis, Dorchester, Mass.; J. Petrauskienė, Highland Park, N. J.

Po 5 dol.: Z. Vaičaitis, Hot Springs, Ark.; A. Campé, Waterbury, Conn.; kun. J. Bakanas, Worcester, Mass.; L. Sledzaus, Matawan, N. J.; P. Senunas, Grand Rapids, Mich.; A. Gruzaukas, Sun City, Ariz.; A. Volodkevičius, Glendale, N. Y.

Po 2 dol.: Iš Conn. valst.: A. Žitkus; E. R. Kirellis, J. Dapkus, A. Grebliūnas, Hartford; A. Dailidis, W. Hartford; P. Kauklys, J. Leonaitis, E. Hartford; A. Brazdžionis, J. Zema-

tis, I. Smolskis, Waterbury; A. Ramanauskas, A. Vokietaitis, dr. V. A. Mantautas, New Haven; J. R. Vaišnys, North Haven; J. Beinoris, T. Točionis, New Britain, S. Butan, Torrington, B. Karmazinas, V. Lileika, Groton; A. J. Klimayris, L. Radzwillas, Bridgeport; V. Stasaitis, Newington; A. Kainauskas, Plainville; I. Ruseckienė, Wethersfield; A. Ivaška, Monroe.

Iš Calif. valst.: B. Grauzinis, R. Bureika, Los Angeles; L. Reivydas, Tujunga; A. Daidynas, Lakeside; R. Kalvaitis, Canoga Park; S. Damulis, Indio; P. Butkys, Monterey Park.

Iš Fla. valst.: kun. G. Razutis, Miami; M. Varaneckis, Anna Maria; V. A. Satkus, Rockledge; kun. A. Senkus, Lake Worth.

Iš Md. valst.: A. Dubinskas, M. Bubnis, Baltimore; M. Yan-kas, Delmar; F. P. Baltakis, Hyattsville.

Mišrūs: dr. Silva Pragulba, B. Girnius, Detroit, Mich.; J. Radas, Livonia, Mich.; K. C. Prapuolenis, Forty Fort, Pa.; P. Simanonis, Chester, Pa.; E. Slick, A. Bendžius, Pla., Pa.; P. Ežerskis, Cleveland, O.; U. Matus, Shaker Heights, O.; L. Jocys, Winnisquam, N. H.; J. Yankauski, E. Millinocket, Me.; kun. J. Patašius, Great Falls, Mt.; kun. A. Valiūška, Phoenix, Ariz.; K. Kulpa, Huntsville, Ala.; K. Vildžius, Washington, D.C.; G. P. Jočys, Halifax, N. S.; Kanada; V. Kolyčius, Toronto, Ont., Kanada; J. Ruža, Anglija.

Po 1 dol.: Iš N. Y. valst.: J. Gaizutis, O. Lukoševičienė, J. Ališauskas, A. Koncė, Woodhaven; G. Bartkus, S. Jakštas, D. R. Bulgaris, Brooklyn; J. Bartkus, Richmond Hill; A. Blechertaitė, Maspeth; F. Valasinas, Amsterdam.

Iš Mass. vst.: kun. A. Baltrushunas, A. Yankun, N. Mimgaudas, So. Boston; R. Yarmalavičius, R. Dulskis, Lithuanian National League of America, A. Pocius, P. Pasakarnis, Brockton; V. Vizgirda, B. Pavilavičius, A. Kalakowsky, Dorchester; G. Janula, Worcester; R. Axtin, Methuen; J. B. White, Wheelwright; J. J. Svirskas, Haverhill; A. Daukantas, Cambridge.

Visiems, prie kalendoriaus išleidimo padengimo prisidėjusiems, nuosirdžiai dėkojame. Laikdami spaudai paramos ir "neatsiliepusi".

OKinga DARBININKO

A "ministracija"

Prenumeratoriai, pakeisdami savo adresą, prašomi administratoriui pranešti ne tik naują, bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

ANTANAS RUKAS

Lietuva, Lietuva

Prologas į "Bubulį ir Dundulį". Pats autorius Antanas Rūkas treminių stovyklose Vokietijoje 1946-47 mėgo šį prologą skaityti prieš spektaklį. Redakcijai jį atsiuntė B. N.

—O—

Lietuva, Lietuva! Mano žemė auksinė,
kai pražysta rugiai laukuose.
Balto nuomoto mano tėvynė,
vyšnių sodų žiedais nuberta.

Beklajojant po platų pasaulį
ir beskėsant graudžiam ilgesy,
kaip svajonė, kaip žydinti saulė,
tu kas dieną brangesnė esi.

Aš žinau, kad prie viešelių medžių suklupę,
kad paraudo srauniųjų upelių vanduo.
Bet vis tiek: už kalnų ir už girių, už upių
šaukia balsas bežadis namo.

Aš sugrįšiu. Tu man pažadėta.
Juk upeliais skausmai nutekės į marias.
Ir vaikai iš visų pakraščiu margo svieto
tavo rankose laimę atras.

O tuomet dar skaičiau sužaliuos tavo plotai,
susiūbuos tavo auksas, lyg marių paviršium,
ir tu juoktis, mylėt ir svajoti
niekuomet, niekuomet neužmirši.

Scena iš A. Rūko komedijos "Bubulis ir Dundulis" — tėvai ir vaikai: Laima Petravičiūtė, Jonas Kelečius, Leonas Barauskas ir Arvydas Dikinis. Chicago scenos darbuotojai komediją vaidina gegužės 2 New Yorke, Franklin K. Lane mokyklos salėje; gegužės 3 — So. Bostone, Thomas Park mokyklos salėje.

Nuotr. V. Noreikos

NEW YORKO ŽINIOS

Neringos ir Tauro tuntų iškilminga sueiga įvyks gegužės 3 d. 11 val. Maspetho parapijos salėje. Visi vienietai dalyvauja su vėliavomis. Kita draugovių sueiga bus gegužės 9 d. 2 val. Kultūros židinio patalpose.

Operetės choras balandžio 24, penktadienį, P. Bručo svetainėje, kur paprastai daro savo repetitijas, surengė sezono užbaigimą — nuotaikingas vaišes. Iš choro valdybos pirmininkų pasitraukė Lucija Gudeliene, ilgą laiką dainavusi chore, choro valdyboje ėjusi įvairias pareigas. Iš valdybos ir iš choro pasitraukia, nes išvažiuoja gyveniti į Hot Springs, Arkansas. Atsisveikindamas choras jai padovanojo P. Jurkaus tapytą paveikslą ir kitų dovanų, sugiedojo ilgiausių metų. Vaišėse dalyvavo ir prisidėjo prie jų koncerto surengimo — dail. J. Juodis, aktorius V. Gruzdis. Taip pat dalyvavo ir svetainės šeimininkai. Choriui sėkmingai padovanoja muzikas Mykolas Cibas. Choras savo veiklą pradeda tik po vasaros atostogų.

Darbininko redakcijoje yra laiškas, adresuotas J. Gegučiui, gyvenančiam Brooklyne, 11208 pašto zonoje. Gatvės pavadinimas neišskaitomas. Laiškas atsiųstas iš Lenkijos, iš Suvalkų krašto. J. Gegutis arba jo artimieji prašomi laišką atsiimti.

Lietuvių Fondo pavasario balius bus gegužės 9 Waldorf Astoria viešbutyje. Pradžią 7:30. Baliaus ir vakarienės metu bus pagerbtas ir atžymėtas ypatingas Lietuvių Fondo mecenatas.

Parengimai New Yorke

Gegužės 2, šeštadienį — Vaidinimas Bumbulis ir Dundulis Franklin Lane mokyklos salėje, Jamaica Ave. ir Dexter Court, Brooklyn, N.Y. Rengia Liet. Moterų Klubų Federacija.

Gegužės 2-3, šeštadienį ir sekmadienį — grupinė lietuvių dailininkų grafikos darbų paroda The Columbian Lounge salėje, 86-22 85th St., Woodhaven, N.Y. Parodą organizuoja leidykla Gabija.

Gegužės 9, šeštadienį — Lietuvių Fondo pavasarinis banketas Waldorf-Astoria viešbutyje.

Gegužės 16, šeštadienį — New Yorko Tautinių Šokių grupės dvidešimties metų gyvavimo sukakties minėjimas — koncertas 6 val. 30 min. buvusio Schwaben Hall salėje, 474 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N.Y.

Gegužės 17, sekmadienį — Prezidento Aleksandro Stulginskio minėjimas. Pamaldos 11 val. Viešpaties Atsainymo bažnyčioje, Maspeth, N.Y.; tuoj po pamaldų salėje pasikaita, meninė dalis. Rengia New Yorko specialus komitetas.

Gegužės 24, sekmadienį — New Yorko Lietuvių vyrų choro koncertas Franklin K. Lane mokyklos salėje, Jamaica & Dexter gatvių kampas Brooklyn-Woodhaven, N.Y.

Gegužės 30, šeštadienį — Pavasario balius Maspetho liet. parapijos salėje, 64-08 56th Rd., Maspeth, N.Y. Rengia New Yorko skautų Tėvų komitetas.

Birželio 14, sekmadienį — Viešpaties Atsainymo lietuvių bažnyčios vargonų šventinimas ir religinis koncertas 3:30 p.p. Maspeth, N.Y.

Dr. B. Radzivanas per N.Y. ateitininkų metinę šventę paaukojo 25 dol. moksleiviams padengti išlaidoms važiuojant į ateitininkų kongresą šią vasarą. Moksleiviai už auką nuoširdžiai dėkoja ir prašo ir kitų padėti gražių pavyzdžių. Auką siūsti: Mrs. Loreta Vainius, 80-39 87th Rd., Woodhaven, N.Y. 11421.

Darbininko spaudos kioskas su naujom lietuviškom knygom ir muzikos plokštelėm bus "Bubulio ir Dundulio" parengime, kuris įvyks gegužės 2 Franklin K. Lane mokyklos salėje, Brooklyn. Ta pačia proga Darbininko prenumeratoriai galės apsimokėti prenumeratą bei užsisakyti dar neskaitantieji.

PADĖKA

Mirus mano brangiam vyrui a.a. Walteriui Turuliui, noriu padėkoti visiems, prisidėjusiems prie jo palydėjimo į amžinybę: klebonui kun. A. Petrauskui, prel. J. Balkūnui, kun. Petriui Baniūnui, OFM, kun. Benvenutui Ramanauskui, OFM, kun. V. Piktūnui už paaukotas gedulingas mišias, už rožančiaus atkalbėjimą bei palydėjimą į kapines. Vargonininkui muzikui M. Liuberskiui už giedojimą, ypatingą padėką Marytei Salinskienei už laidotuvių sutvarkymą, V. Beleckui už vaišes ir visiem, kurie lankė koplyčioje, dalyvavo mišiose bei kapinėse, taipgi, kurie užprašė šventas mišias, pirkę gėles ir vienu ar kitu būdu išreiškė man sunkioje valandoje užuojautą. Visiems dėkoja liūdinti žmona Pulcherija.

SOPULINGOSIOS DIEVO MOTINOS LIETUVIŲ
PARAPIJA, KEARNEY, N. J.

ruošia

7 DIENŲ KELIONĘ Į BERMUDĄ
liuksusiniu graikų "OLYMPIS" laivu

Visad pirmos klasės patarnavimas

Penki valgymai kasdien - Filmų - Bingo
Kiekvieną vakarą šokiai, grojant orkestrui

Išvykstama gegužės 29

Grįžtama birželio 5

KAINA — NUO 250 DOL. AUKŠTYN

Rezervacijos priimanamos iki
gegužės 15 d.Bermudoje laivas bus naudojamas kaip hotelis
valgymui ir nakvynei.

Kreiptis:

REV. ALFRED T. ZEMEIKIS

136 Davis Avenue

Kearny, New Jersey 07032

Telef. (201) 998-4616 arba (201) 998-1454

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGSČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelienei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užsakykite — įsistieksime!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047

Ridgewode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068

Astorijs: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210

Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116

E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 457-7677

Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552

Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

Nauja 1970 m.

Geriausia dovana
LIETUVAspecialūs rublių
pažymėjimaiDIDŽIAUSIA VERTE
ZEMOS KAINOSJūsų giminės gali pasirinkti
geros rūšies prekių užsienio
valiutos Vneshtorg
krautuvėse už pusę kainos
ar mažiau.Prašykite mūsų veltui
siunčiamų katalogų.INTERTRADE
EXPRESS CORP.125 East 23rd Street
Second Floor
New York, N.Y. 10010
Tel. 982-1530PRAŠYKITE VELTUI
SIUNČIAMŲ KATALOGŲ
S V A R B UMes priimame automobilių
ir butų užsakymus.

TO PLACE

YOUR AD

CANCEL OR CHANGE

Tel GL2-2923

H. W. MALE

F & D Sprayer for Glass — steady
work nice working 40 hours plus
overtime Superglass 1487 Schenec-
tady Ave. Brooklyn. Call 469-9300DRIVERS WANTED must be ac-
quainted with N.Y. Metro. area: full
& part time day and evening shift,
fringe benefits included. Apply AIR
PORT LIMOUSINE CORP. Build-
ing #57 Newark-Airport, Newark.
N.J. Call 201-643-0030Exp Mechanic steady work good sa-
lary nice working conditions work
near home EDDIE'S 109 INC. 185
Merrick Rd. Merrick, L.I. New York
517 MA 3-8693

SERVICE

G & R PAINTING
INSIDE and OUTSIDE
All work done at reasonable rates
All Work Guaranteed.
Call OL 5-9186

JIMMY SKINNER

FURNITURE POLISHER
Burn and Touch Ups
All work guaranteed. Free estimates
CALL 855-2466EDDIES OF RINGWOOD
Serving all New Jersey
Towing - Road Service - 24 Hours
— Round the clock radio dispatched
Call 201-962-7111
19 Carleton Dale Rd. Ringwood, N.J.DOUG'S AMOCO
SERVICE STATION
Open seven days a week—24 hours
a day. Complete Auto Repairs Road
Service and Towing. Route #22 —
Union, N.J. Call: 201-688-9742PLASTIC INJECTION
MOLDING
Open time 6-24 Oz quality short or
long runs competitive prices. Call:
516-378-9178, ask for Mr. Martin
QuinnRIVERDALE T.V. AND
COLOR SPECIALIST
\$12.95 Service Charge
including color adjustment and rad
checked by machine
Call: 914-237-0100 anytimeEDWARDS HOME
IMPROVEMENTSFinished basements, kitchen, bath-
rooms, remodeling all work. Guar-
anteed New York City License —
679257. Call 846-8025Mario's Auto Inspection & Repair
Sta. headlight adjustment, wheel a-
lignment, motor tune-up, brake ser-
vice, Shell Bay, Mayville, N.J. Cape
May Court House (8 am-5 pm closed
Sun-Mon) 609-465-5607 Owned &
operated by Mario De Santis.

DISPLAY

Continental Translators if you have
language difficulties getting a N.Y.
drivers license or changing out of
state, call us. All service done in
native language. Tel. 212-982-9844Now under New Management —
GROVELAND GARDENS, 345 St.
Nicholas Ave., Ridgewood, Qns, Tel.
EM 6-5096. Make your affair—wed-
ding, reunion, meeting—a complete
success. Sensible prices, delicious
food. Your new propr. Fred Capoue.Mickey's Little Garden — delicious
food 12-1 AM; Special businessmen
lunch served to 2 PM; finest mixed
drinks—German wines, Löwenbrau
beer (Sauerbraten-days). 55-26 Myr-
tle Ave. (opp. Ridgewood Theatre),
Ridgewood, Queens; Tel. 382-9128

H. W. FEMALE

EXPERIENCED SECRETARY.
Salary open. Nice working condi-
tions with Import and Export ex-
perience—will train if necessary—
INDUSTRIAL COMPONENTS, 328
St. Marks Avenue, Brooklyn, N.Y.
Call 212-638-4726EXPERIENCED BOOKKEEPER
Salary open. Nice working condi-
tions with Import and Export ex-
perience. Will train if necessary —
INDUSTRIAL COMPONENTS, 328
St. Marks Avenue, Brooklyn, N.Y.
Call 638-4726

N. Y. TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖS

20 metų veiklos sukaktuvinis

KONCERTAS

Gegužės 16 d. 6:30 v. vakaro

MARION MANOR

(buvusiojo švabų salėje)

474 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N.Y.

PROGRAMOJE:

N. Y. TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPE, vado-
vaujama Jadvygos MatulaitienėsŽIBUOKLIŲ MOTERŲ SEKSTETAS, va-
dovaujamas Liudo Stuko

Šokiams gros Gutauskų orkestras.

Įėjimas suaugusiems — 4 dol.;
mokslius einančiam jaunimui — 2 dol.

Visi maloniai kviečiami!

Komitetas

A + A

Petrui Gureckui

mirus, sūnų Algimantą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Rima ir Kęstutis
CERKELIUNAI

A + A.

Petrui Gureckui

mirus, žmoną Mariją ir sūnų Algimantą su šeima nuo-
širdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Birutė ir Vytautas IGNAI

Brangiam vyrui, tėvui ir seneliui

A + A

Petrui Gureckui

mirus, jo žmonai Marijai ir sūniui Algimantui su šeima
reiškiame nuoširdžią užuojautą.

J. Kibirkštienė ir Vilgaliai

Mielus Olga, Steponą AROMISKIUS ir šeimą, dukrelei

Janinai Šniečkuvienai

amžinybei iškeliavus, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu
liūdime.

Ona ir Kazys BACAUSKAI

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Darbininkas kitą savaitę dėl privalomos šeštinių, Kristaus dangun žengimo, šventės išeis tik vieną kartą — trečiadienį.

Balfo 100 skyriaus susirinkimas balandžio 22 neįvyko. Kitas susirinkimas šaukiamas gegužės 6, trečiadienį, 7 val. vak. Balfo patalpose, 105 Grand St., Brooklyne. Programoje valdybos apyskaitiniai pranešimai ir naujos valdybos rinkimai. Visi esą ir buvę skyriaus nariai kviečiami dalyvauti.

Lietuvių Fondo vjaus komiteto posėdis kviečiamas gegužės 3 d. 7:30 v.v. pas komiteto pirmininką dr. J. Kazicką, New Rochelle, N. Y. Tai bus paskutinis posėdis prieš komiteto rengiamą pavasario balių, kuris įvyks gegužės 9 Waldorf Astoria viešbutyje.

Grupinė grafikos darbų paroda, kuri įvyksta gegužės 2-3 d.d. The Columbian Lounge, 86-22, 85 St., Woodhaven, N. Y., vėliau bus nuvežta ir į kitas didesnes lietuvių kolonijas. Šioje parodoje savo kūrinius eksponuoja 8 žymieji lietuvių dailininkai. Parodos New York'e atidarymas gegužės 3 d., sekmadienį, 1 val. p.p. Atidarymo žodį tars prof. Vyt. K. Jonynas.

Lojalumo paradas, šiemet jau 23-čias, Brooklyne įvyks gegužės 2, šeštadienį. Bus žygiuojama nuo 67th iki 95th Street, einama ketvirtąją Avenue. Žygiuotojai renkasi 10 val. ryto. Garbės tribūnos bus parengtos prieš 86th St. Paradą organizuoja JAV Veteranų Brooklyno skyrius. Kviečiamos dalyvauti visos patriotinės organizacijos.

Chicagos scenos darbuotojai ši šeštadienį, balandžio 2, atskrenda iš Chicagos ir čia Franklin K. Lane mokyklos salėje vaidina linksmą komediją "Bubulis ir Dundulis". Pradžią 7 v. v. Po spektaklio pavakarieniavę važiuoja tuoj į Bostoną, kur tą pačią komediją vaidina gegužės 3 Thomas Park mokyklos salėje.

Specialus komitetas, sudarytas iš įvairių organizacijų, gegužės 17 rengia prezidento A. Stulginskio minėjimą. Pamaldos 11 val. Maspetho lietuvių parapijos salėje, po pamaldų tos pačios parapijos salėje — minėjimas. Paskaitą skaitys dr. D. Jasaitis. Bus ir meninė dalis.

Už a.a. levą **Vaivockienę** šv. mišios bus aukojamos tėvų pranciškonų koplyčioje gegužės 11, pirmadienį, 7 val. ryto.

BUBULIS IR DUNDULIS

atvyksta į New Yorką
gegužės mėn. 2 d.
7 val. vakare

FRANKLIN K. LANE MOKYKLOS SALĖJE
Jamaica Ave ir Elderts Lane, Brooklyn, N.Y.

CHICAGOS SCENOS DARBUOTOJŲ
grupė vaidins Antano Rūko 3 v.
linksma nutikimą
"BUBULIS IR DUNDULIS"

Bilietų kaina: 5, 4, 3 dol.; vaikams ir moksleiviams — 1 dol.

BILJETUS GALIMA GAUTI:

WOODHAVEN - RICHMOND HILL, N.Y. — Haven Realty (J. Andriūšis) 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y., telef. VI 7-4477 • White Horse Tavern (P. Brucas) 86-16 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y., telef. 846-9519 • Litas Travel Service (V. Gerulaitis) 94-10 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y., telef. 847-5522.
ELIZABETH, N.J. — Vincas Mamaitis, 209 Clark Place, Elizabeth, N.J., telef. 351-9057
HARTFORD, CONN. — Ada Ustjanauskienė, 62 Whiting Lane, W. Hartford, Conn., telef. 527-5750
KEARNY, N.J. — Bronė Macijauskienė, 429 Highland Ave., Kearny, N.J., telef. 998-6797
NEWARK, N.J. — Insurance and Travel Agency (K. Trečiokas) 311 Walnut St. Newark, N.J., telef. 622-4867
PATERSON, N.J. — Izabelė Keraitienė, 541 East 29th Street, Paterson, N.J., telef. 742-5869

Bilietai taip pat bus parduodami prie įėjimo. Veiks gausus lietuviškais leidiniais ir muzikos plokštelėmis Darbininko spaudos kioskas. Maloniai kviečia visus atsilankyti

**LIETUVIŲ MOTERŲ
KLUBO FEDERACIJA**

PIRMOJI GRUPINĖ GRAFIKOS DARBŲ PARODA
Lietuviškoji GRAFIKA

1970 m. gegužės 2-3 — The Columbian Lounge salėse
86-22 85th Street (prie Jamaica Ave.) Woodhaven, N.Y.

Grafikos kūrinius (apie 70 darbų) išstato šie dailininkai:

VYTAUTAS IGNAS (JAV)
VYTAUTAS K. JONYNAS (JAV)
ALFONSAS KRIVICKAS (Vokietija)
ZIBUNTAS MIKŠYS (Prancūzija)
VACLOVAS RATAS (Australija)
ALGIRDAS ŠIMKONAS (Australija)
TELESFORAS VALIUS (Kanada)
ROMAS VIESULAS (Italija)

Paroda atidaryta abidvi dienas 1-9 val. v.

Oficialus parodos pristatymas gegužės 3, sekmadienį 1 val. p.p. Pasiekama Jamaica Line traukiniu "QJ" — Forest Parkway stotis.
Leidykla GABIA

Dalyvavę partizanų minėjime ir koncerte, iš k. į d. Tadas Alinskas, paskaitininkas Vytautas Volertas, Diana Melnikaitė, Irena Siugzdaitė, Irena Vėblaitienė, Agita Abends (latvaitė), solistė Ona Pliuskonienė.

Nuotr. V. Maželio

KONCERTAS, SKIRTAS PARTIZANAM PAGERBTI

Balandžio 26, sekmadienį, per lietuviškas vienuoliktos valandos mišias Maspetho lietuvių bažnyčioje visi matė net aštuonias vėliavas prie altoriaus. Girdėjo ir specialų pamokslą, kurį pasakė prel. J. Balckūnas, išskeldamas lietuvių kovotojų — partizanų reikšmę. Tai buvo pamaldos, skirtos partizanams pagerbti.

Akademinė dalis buvo 5 val. popiet tos pačios parapijos salėje. Žmonių susirinko apie pusantro šimto. Galėjo jų būti ir daugiau, o būtų nenusiųlyle.

Vytautas Volertas buvo pagrindinis kalbėtojas, pradėjęs programą ir iš karto parodęs lietuvių partizano heroiką. Kalbėjo jis aiškiai ir jaudinančiai. Ir kaip gi nejaudins, kad pati partizanų legenda yra tokia dingia ir jaudinanti.

Savo kalboje prisiminė ir V. Ramojaus knygą "Kritusieji už laisvę" II-ji tomas, išryškino knygos pagrindines idėjas.

Vytauto Volerto kalba užsitęsė apie pusvalandį.

Tadas Alinskas paskaitė ištrauką iš "Kritusieji už laisvę" II-jojo tomo. Pasirinko jis belgo karininko pasakojimus, kaip karininkas iš Liepojos katalo pateko pas Žemaitijos partizanus ir ten keletą metų kovojo. Paskaitė jis gana ryškiai ir sklandžiai, įsijausdamas į dramatinę vietą.

Baigiant pirmąją dalį, kalbėjo vienas iš rengėjų — Aloyzas Balsys. Jis kvietė aukoti kapitoną Lukšos įsiai, kuris atidarytas šio didvyrio vardu Lietuvių Fonde.

Koncertinę programos dalį pradėjo Ona Pliuskonienė, iš Philadelphia. Ji yra Lietuvos solistės Juzės Augaitytės mokinė, jau dainavusi Philadelphia. Ji išvyka bus bene pirmoji už jos miesto ribų.

Tai dainininkė su ateitimi. Ji turi stiprų balsą, turi gražią ir laisvą laikyseną ir pati yra simpatiška paprasta ir patraukli.

Ji padainavo: B. Budriūno — Mieguzėlio noriu, J. Dambriūno — O paklausykite, raibi paukšteliai, V. Jakubėno — Žemė

kryžių ir smūkelių, bisui — Na tai kas.

Publika sutiko dainininkę šiltai ir ja pasidžiaugė, kad ateina nauja pajėga. Tegu tik nestoja ir toliau dirba.

Jai akomponavo Agita Abends, latvaitė, taip pat iš Philadelphia. Akomponavo be pretenzijos, santūriai, bet tiksliai.

Irena Vėblaitienė į sceną atnešė partizanų poeziją. Paskaitė ji vieną eilėraščių iš knygos "Laisvės kovų dainos" ir ištrauką iš S. Lauciaus poemos "Respublika" — ištraukoje kalbama apie partizanus.

Programą baigė dvi jaunos, dar vidurinė mokyklą lankančios mergaitės, — Irena Siugzdaitė ir Diana Melnikaitė, abi iš Waterburio, pasivadinusios "Dainuojančiomis rūtomis."

Tai liaudies žanro dainininkės, kurios dainuoja be pretenzijų, daugiau dėmesio skirdamos laisvam kontaktui su žmonių, nuoširdumui. Jos ir priitaria sau gitara.

Dainavo partizanų dainas; dainas, kurios kadaise skamėjo Lietuvos miškuose prie laužo ugnies. Tos dainos buvo:

O Lietuva motinėle, Stoviu aš parimus, Toli už girių leidos saulė, Kaip aras pašautas.

Dainos kiek sentimentalios, liūdnos, bet — gražios, ir tu dviejų mergaičių buvo padainuotos taip pat jautriai, įtikinamai. Gaila, kad nesumota pastatyti prieš jas mikrofono, kuriuo pasinaudoti jos moka. Būtų buvę dar įspūdingiau.

Buvo iškviestos ir bisuoti, bet jos tik padainavo paskutinės dainelės posmą.

Į sceną buvo iškviesti visi programos dalyviai ir apdovanoti gėlėmis ir plovimais. Sugiedotas Lietuvos himnas.

Scena buvo specialiai papuosta. Kairėje buvo lenta su įrašais: "Iš jūsų kraujo kelsis Lietuva". Ties viduriu buvo kita didesnė lenta, kurios fone galėjai išžiūrėti Lietuvos žemėlapi, apdraskytą ir sulaužytą raudonu krauju. Iš to žemėlapio kilo dvi rankos. Jos surakintos grandine, bet vis dėl to tarp delnų saugo lietuvišką sodybą, iš kurios sklinda spinduliai į visas puses. Tai kovotojų rankos,

**BOSTONO
ŽINIOS**

Kun. Povilas Jakimavičius Jakmauh švęs savo kunigystės 25 metų sukaktį gegužės 3 d. Jis aukos padėkos mišias 2 v. popiet šv. Malakijo bažnyčioje Bedford St., Burlington, Mass. Jis yra sūnus dr. Povilo Jakimavičiaus, kuris buvo Mass. valstybės sveikatos komisierius.

Lietuvos vyčių sendraugių 17 kuopa gegužės 11 Milton Hill restorane, Milton, Mass., rengia tradicinį metinį (jau trečią kartą) pobuvį. Visas pelnas skiriamas vyčių studentų stipendijom.

Kun. Jonas Bernatonis, šv. Pranciškaus parapijos vikaras Lawrence, Mass., švencia dvigubą sukaktį: 25 kunigystės ir 50 metų savo amžiaus. Padėkos mišios bus birželio 7 šv. Pranciškaus bažnyčioje, Lawrence, Mass. Pagerbimo banketas bus po mišių Christian Formation Center šv. Pranciškaus seminarijoje, 475 River Rd., Andover, Mass. Prieš 25 metus kun. Bernatonis savo primicijas laikė šv. Petro lietuvių bažnyčioje So. Bostone. Jo brolis su šeima tebegyvena So. Bostone.

kurių saugo visa, kas lietuviška.

Trečias paveikslas vaizdavo žiemą Lietuvoje, lietuvišką kaimą ir mėnesieną, o priekyje stovėjo tos didelės ramybės sargybinis — partizanas.

Scenovaldį specialiai šiam minėjimui padarė P. Jurkus. Jam teko ir visai programai vadovauti.

Minėjimas buvo kultūringas ir išsiskyrė iš kitų minėjimų savo tvarka, parinkta programa ir menininkais.

Po programos New Yorko Lietuvių Fronto Bičiuliai surengė vaišes, kuriose dalyvavo kolia 50 žmonių. Prie vaišių stalo visi turėjo progos pasikalbėti ir pasidžiaugti.

Auksinis pažymėjimas suteiktas šv. Petro lietuvių parapijai, kurios klebonu yra kun. Antanas Baltrušinas. Vyskupijos laikraštis The Pilot paskelbė pranešimą apie rinkliavą — Kardino Cushingo Jubiliejiniame Fonde, kad būtų išmokėtos vyskupijos skolos. Lietuvių parapija Bostone atsiliepė dosniausiai iš visos Suffolk apylinkės. Pusė to atžymėjimo priklauso klebono asistentui kun. Albinui Janiūnui, kuris su kitais darbuotojais lankė parapičius, rinko aukas. Parapičiai suaukojo 46,000 dol. Ir tos aukos persiūstos kardinolui.

Nukryžiuotojo Jėzaus Sesery rėmėjų 25 jubiliejinis seimas bus gegužės 3 vienuolyno motiniškajame name Brocktone, 261 Thatcher St., Brockton, Mass. Pietūs bus 1 v., po jų tuoj ir susirinkimas. Mišios 4:15 val. Po mišių vakariėnė. Sesery Brocktone įsikūrė prieš 25 metus, čia atvykusios iš Elmhurst, Pa. Jas čia pakvietė kardinolas Cushing.

Rašomosios mašinėlės iki 13 inčių volėliu — geriausios vokiečių firmos "Olympia" — tuč tuojau gaunamos iš Spartos. Spalvotoje TV vėl nauji pagerinimai. Pirkite geriausią — "Zenith". Pataisymai Jūsų bute fabriko mechanikų. Pasirinkti galite 666 5th Ave. Sažiningai ir pigiau pirkite per Spartą: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Juostos, takeliai, pagalvėlės. Milda Kvedariene, 5 Drum St., Iselin, N. J. 08830. Tel. (201) 283-1981.

Parduodamas namas Highland Park-Arlington sekcijoje, tik du blokai nuo būsimos Lietuvių Kultūros židinio — Jaunimo centro. Namas vienos šeimos, su dideliais 5 miegamais, su modernia virtuve, 5 voniomis. Svetainėj ugnia vieta, užbaigtas rūsys, su privačiu keliu įvažiuoti į nuosavą garažą. Informacijai skambinti Chauncey Real Estate Co. Tel. 624-4300.

LIETUVIŲ FONDO PAVASARIO BALIUS

gegužės 9, 7:30 v. vakare Waldorf Astoria

KVIEČIAMI VISI

Bilietus užsisakyti pas LB New Yorko apygardos pirm. Aleksandrą
Vakselį: 84-20 112 St. Richmond Hill, N.Y. 11418; (212) 846-3246